

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Kerkenbeleidsplan Heuvelland 2025

Versie 20 mei 2025

Inleiding

Dit kerkenbeleidsplan omvat een visie op de gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Heuvelland; het betreft volgende kerkgebouwen:

- Onze-Lieve-Vrouw Bezoeking, Dikkebusstraat, 8954 De Klijte
- Sint-Jan-de-Doper, Dikkebusstraat, 8951 Dranouter
- Sint-Petrus, Dikkebusstraat, 8958 Loker
- Onze-Lieve-Vrouw, Markt 80, 8950 Nieuwkerke
- Sint-Eligius, Sulferbergstraat 1A, 8954 Westouter
- Sint-Medardus, Kerkplein, 8953 Wijtschate
- Sint-Machutus, Sint-Machutusweg 1, 8952 Wulvergem

Het kerkgebouw Sint-Laurentius, Sint-Laurentiusplein 1, 8956 Kimmel is reeds onttrokken aan de eredienst vanaf 01/12/2021 en maakt geen deel uit van dit plan.

Het kerkenbeleidsplan is een decretaal verplicht document. Het zet de lokale actoren aan om tot een gezamenlijke visie te komen. Kerkgebouwen zijn immers een belangrijk element van het beleid, en per definitie ook sectoroverschrijdend: het gaat over patrimonium, erediensten, financiën, het lokale socio-culturele leven enz. Dit kerkenbeleidsplan Heuvelland werd opgemaakt in overleg tussen de gemeente Heuvelland en het centraal kerkbestuur van Heuvelland. Het kerkenbeleidsplan bouwt verder op het pastoraal plan, opgesteld door de Parochiale Eenheid H.-Clara, in januari 2025.

In dit document worden de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd, gevolgd door een individuele bespreking van o.m. de staat, het actueel gebruik en de actuele functie. Dit deel vormt de omgevingsanalyse, de 'AS IS' situatie anno 2025. Dit deel bevat ook een luik architecturale mogelijkheden dat echter niet mag gezien worden als een haalbaarheidsstudie; dit wordt immers pas voorzien voor de kerkgebouwen met een reëel perspectief op ontwikkeling.

Vervolgens krijgen we een overzicht van de toekomstmogelijkheden per kerkgebouw, de visie die hieraan ten grondslag ligt en het traject dat is of zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren.

Het kerkenbeleidsplan is het voorwerp van grondige bespreking tussen de betrokken actoren. De besprekingen CKB-gemeente vonden plaats op 31/01/2022, 18/02/2025 en 12/05/2025.

Het kerkenbeleidsplan werd vervolgens goedgekeurd:

- door de bisschop van Brugge: 10 juni 2025
- door de gemeenteraad van Heuvelland: 30 juni 2025

Handtekening bisdom

Handtekening gemeente

1. Situering kerkgebouwen

1. Onze-Lieve-Vrouw Bezoeking, Dikkebusstraat 28A, 8954 De Klijte
2. Sint-Jan-de-Doper, Dikkebusstraat, 8951 Dranouter
3. *Sint-Laurentius, Sint-Laurentiusplein 1, 8956 Kemmel (reeds herbestemd)*
4. Sint-Petrus, Dikkebusstraat, 8958 Loker
5. Onze-Lieve-Vrouw, Markt 80, 8950 Nieuwkerke
6. Sint-Eligius, Sulferbergstraat 1A, 8954 Westouter
7. Sint-Medardus, Kerkplein, 8953 Wijtschate
8. Sint-Machutus, Sint-Machutusweg 1, 8952 Wulvergem

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2. Omgevingsanalyse – fiche per kerkgebouw

2.1. O.L.V. Bezoeking De Klijte

Identificatie

- **Naam:** Onze-Lieve-Vrouw-Bezoeking
- **Geografische ligging:** Vlaams Gewest, Provincie West-Vlaanderen, Gemeente Heuvelland
- **Adres:** Dikkebusstraat 28A, 8954 De Klijte
- **Kadaster:** 33015C0582/00C000
- **Plaats in kerkelijke structuur:** Bisdом: Brugge, Dekenaat: Ieper-Poperinge, Parochie: Pastorale Eenheid Heilige Clara Heuvelland
- **Eigenaar:** Gemeente Heuvelland
- **Onroerend Erfgoed:** Beschermd als monument sinds 06/09/2004

Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

De neogotische Onze-Lieve-Vrouwekerk van 1923 heeft een toren van 25 meter hoog. Ze bezit enkele voorwerpen uit de 15e eeuwse laat-gotische Onze-Lieve-Vrouwekapel, die in 1918 afbrandde: Er staat een vroeg-17e eeuwse beeld van Onze-Lieve-Vrouw met Kind. Schilderij op leder (St.-Blasius) uit de 18de eeuw. Verschillende gedenkplaten o.a. ter ere van Franse militairen, omgekomen in de omgeving van De Klijte. Opvallend is ook de beschilderde zoldering. Het wapenschild van metselaartekens in de gevel is van de familie Bulteel.

Meer info:

[Kerk van Onze-Lieve-Vrouw Bezoeking te De Klijte \(Heuvelland\) - Ontdek deze open en gastvrije religieus gebedshuis | Open Kerken \(openchurches.eu\) \(29/07/2024\)](#)

[Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw Bezoeking | Inventaris Onroerend Erfgoed \(12/02/2025\)](#)

b) Architecturale mogelijkheden

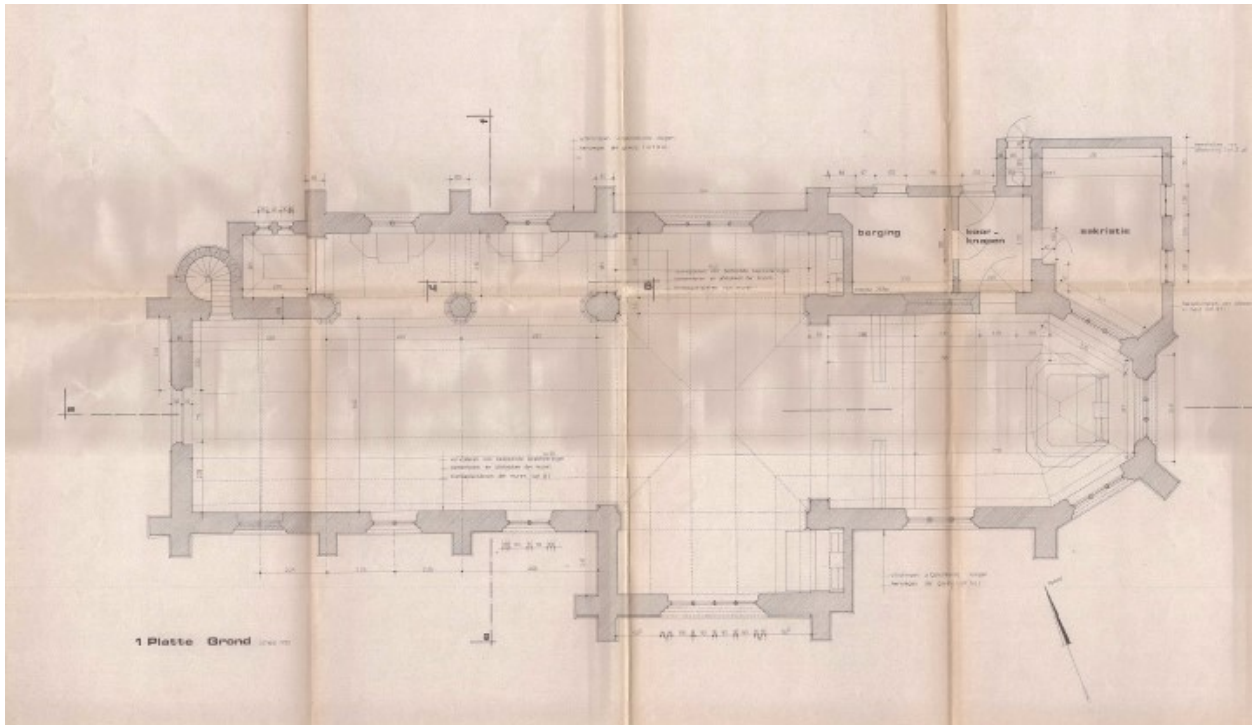
De kerk bestaat uit hoofdbeuk en één kleine zijbeuk en annexen. Het interieur is in goede staat en biedt door zijn beperkte omvang en de materiaalkeuze een stemmig kader.

De kerk is niet omgeven door een begraafplaats.

De kerk is ingesloten door andere percelen maar bevindt zich naast het gemeentelijke ontmoetingscentrum en het dorpsplein, beide met openbare parking.

Door de beperkte omvang lijkt opdeling in meerdere ruimtes minder noodzakelijk. Indien de zijbeuk als gang moet functioneren, is een bijkomende hoofdtoegang nodig aan die zijde.

Er zijn een aantal kleine ruimtes aan de noordwestelijke zijde, weliswaar verwijderd van de hoofdingang. Er is geen portaal.

c) Bouwfysische toestand

- Is Monumentenwacht aangesteld voor de inspectie van het kerkgebouw? Ja
- Bevindingen uit het meest recente rapport (2018):
  - Voor een optimale toegankelijkheid, bereikbaarheid en veiligheid zijn de volgende punten van bijzonder belang:

- Dringend
  - Om brandgevaar te vermijden het nestmateriaal verwijderen.
  - De bliksemdaalgeleiders en bliksemkronen herbevestigen.
- op korte termijn
  - De nodige loopplanken en isolatie voorzien in de kapconstructie.
- op termijn
  - Verlichting voorzien op de zolders.
  - De nodige klimhaken op de spits voorzien.
  - De elektrische leidingen terug vast maken.
- Voor een goede instandhouding van het monument vinden wij het van belang dat volgende werken uitgevoerd worden:
  - op termijn
    - De muurafdekking aan de cloche-mur herstellen.
- Voor een duurzaam onderhoud zijn de volgende punten van bijzonder belang:
  - Regelmatig, minstens 2 x per jaar, de goten en platte daken reinigen en de afvoeren en ontvangers nazien op verstoppingen.
  - De glasbraak, met aandacht voor de stopverf herstellen.
  - De baksteen wandelpaden rond de kerk herstellen.
  - De nodige verfwerken voorzien.
  - Het open voegwerk en de scheuren herstellen.
  - De leien herstellen
  - Het afvoertje aansluiten op de riolering.
  - De aansluitingen in lood en zink herstellen.
  - De aantastingen door houtborende insecten bestrijden.
  - Het deksel van de onderzoekput vervangen.
  - De loodmuts onder de pijnappel van het kruis terug plaatsen.
  - Regelmatig snoeien.
- Zijn er recente restauraties gebeurd? Zo ja, geef een korte opsomming van de uitgevoerde werken. Geen recente restauraties.
- Zijn er urgente problemen? Zijn er plannen om deze problemen te verhelpen? Geen urgente problemen, behalve deze opgesomd in verslag Monumentenwacht. Ook het onderhoudsverslag van Clocks & Bells meldt geen noemenswaardige problemen, buiten het verwijderen van het aanwezige nestmateriaal.
- Zijn er investeringswerken voorzien? Geen op de planning.

Situering van de kerk in zijn ruimtelijke omgeving

- Beschermd stads- of dorpsgezichten waarvan de kerk deel uitmaakt: de kerk (Dikkebusstraat 28A) maakt zelf deel uit van een bescherming als monument
- Beschermd landschappen waarvan de kerk deel uitmaakt: niet van toepassing
- Kerkgebouw: verlichting van de toren, luiden van de klok(ken) ... Geen kerkverlichting meer aanwezig in Heuvelland. Geen opmerkingen in recent onderhoudsverslag van klokkeninstallatie.
- De bereikbaarheid via openbaar vervoer en de aanwezigheid van parking: gelegen langs een gewestweg, aanwezigheid van een nabijgelegen bushalte, nabijgelegen dorpsplein met parking
- De aanwezigheid van een kerkhof, pastorie, parochiezaal, cultureel centrum, school, klooster: de begraafplaats is wat verderop ten noorden gelegen buiten het zicht; de naast gelegen pastorie (nr. 32) werd eerder al vervreemd; de dorpschool (nr. 57) bevindt zich langs dezelfde straat, aan de overkant wat verderop; de kerk paalt direct aan het ontmoetingscentrum (nr. 30) van de gemeente
- De nabijheid van andere gebedsruimten (kerk, kapel, klooster ...): geen.

Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Beschrijving van de liturgische en niet-liturgische activiteiten die vandaag in het kerkgebouw doorgaan

- Socio-culturele organisaties in de (deel)gemeente, al dan niet verbonden aan de kerk, die belangstelling hebben voor het valoriseren of meer permanent gebruiken van de kerk(en):
  - Geen bekend
- Wordt de kerk nog gebruikt voor de eredienst?
  - Ja, 1 of 2 erediensten per maand.
  - Er zijn nog begrafenissen en ook nog huwelijksvieringen. Er zijn redelijk veel dopen tussen de 5 à 10 per jaar.
- Welke religieuze tradities en gebruiken (processies, kermissen, patroonfeesten ...) zijn er aan de kerk verbonden?
  - De Heilige Blasius wordt er vereerd. Evenwel is er niets meer overgebleven van de vroegere novenen en vieringen rond dat naamfeest. Enkele nog devotiekaarsen.
- Wordt de kerk gebruikt voor andere activiteiten dan de eredienst? Zo ja, welke (concerten, tentoonstellingen, voordrachten ...) en door wie (gemeente, verenigingen ...)? Met welke frequentie gebeurt dit?
  - Sporadisch ander gebruik, bv. concert door de gemeente. Op 13 november 2021 was er onder de noemer 'Klassiek! Beleven in de Westhoek' een klassiek optreden van 'Loco Motive Trio'. Er is een aanvraag van Lander Vandromme om de kerk op zondag 16 of 25 mei 2025 opnieuw te gebruiken voor een klassiek optreden. Volgens Lander Vandromme leent de kerk van De Klijte zich uitstekend hiervoor. Vele jaren geleden was er het 'Seniorencongres' en de tentoonstelling 'Lux'.

2.2. Sint-Jan-de-Doper Dranouter

Identificatie

- Naam: Sint-Jan-De-Doperkerk
- Geografische ligging: Planciusplein, 8951 Dranouter, Provincie: West-Vlaanderen
- Kadaster: 33015C0582/00C000
- Plaats in kerkelijke structuur: Bisdom: Brugge, Dekenaat: Ieper-Poperinge, Parochie: Parochie: Pastorale Eenheid Heilige Clara Heuvelland

- Eigenaar: Gemeente Heuvelland
- Onroerend Erfgoed: is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Jan-Baptist. Deze vaststelling is geldig sinds 14-09-2009.

Beschrijving

a) *Cultuurhistorische waarde*

De oorspronkelijke romaanse kruiskerk werd o.m. gewijzigd in de 16de eeuw en in 1794 in brand gestoken door Franse invallers. In 1908 was een hallekerk met westertoren tot stand gekomen in laat-gotische stijl. Die werd in de oorlog van 1914-18 vernield en nadien grosso modo wederopgebouwd (1922-23), in donkere baksteen met sokkel van herbruikte ijzerzandsteen. De kerk heeft een vierkante toren met zeshoekige spits. Gerestaureerd in 1973.

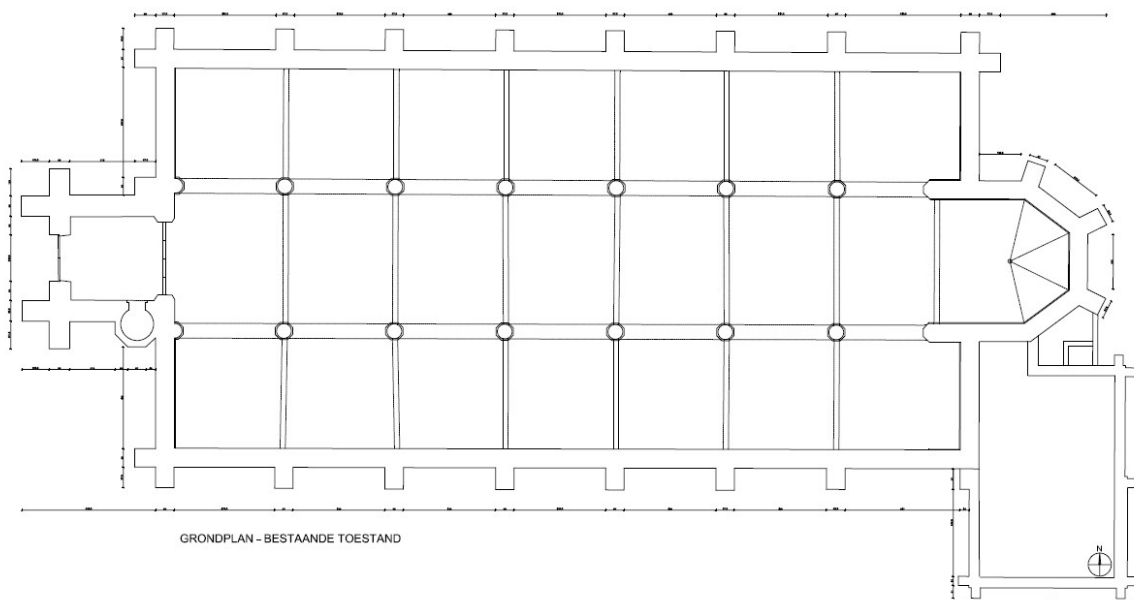
Bepoetst en witgeschilderd interieur, houten spitstongewelf met trek balken. Neogotisch meubilair. Schilderijen uit de 17de en 19de eeuw (Moord op de drie Geestelijken; O.-L.-Vrouw met kind in bloemenkrans). In het dorp twee gedenktekens voor dezelfde drie geestelijken (vermoord in 1568). Achter de kerk een monument ter herinnering aan Petrus Plancius.

Meer info: [Kerk van Sint-Jan de Doper te Dranouter \(Heuvelland\) - Ontdek deze open en gastvrije religieus gebedshuis | Open Kerken \(openchurches.eu\) \(29/07/2024\)](#)

b) *Architecturale mogelijkheden*

De kerk bestaat uit 3 gelijkaardige beuken. De toegang verloopt via het portaal in de westertoren. In principe bestaat de mogelijkheid om de ruimte op te delen in meerdere ruimtes. Zodoende is de rechterbeuk al sinds 2022 in gebruik als turnzaal voor de plaatselijke school.

Aan de zuidoostelijke zijde bevindt zich de sacristie.

c) *Bouwfysische toestand*

- De bouwfysische toestand is:
  - Gehele gebouw: goed; onderhoud redelijk met kans op gevolgschade
  - Dak: goed; onderhoud ook goed met weinig kans op gevolgschade

- Dakwaterafvoer: goed; onderhoud is matig met aanzienlijke risico op gevolgschade
- Is Monumentenwacht aangesteld voor de inspectie van het kerkgebouw?
  - Ja
- Bevindingen uit het recentste rapport (2021):
  - Eenmalige werken
    - De met duivenmest verstopte regenwaterafvoeren ontstoppen en vrijmaken.
    - De duiven verder afvangen.
    - Tegen kauwen afdichten van de opening onder de zuidelijke mastgoot.
    - Het ingerot houtwerk van de dakkapel onderaan de torenspits vervangen. Waterdicht maken van de aansluitingen. Het aangetast onderliggend houtwerk behandelen.
    - Het uitgeloozd voegwerk op de topgevel beëindigen hernemen.
    - Verspreid het uitgeloozd voegwerk hernemen. Het loszittend metselwerk hermetzellen.
    - Het diep uitgeloozd voegwerk op de ijzerzandstenen plinten hernemen.
    - Het ingerot buitenschrijnwerk onderaan de toegangspoort en de inkomdeur herstellen. De sterk ingerotte wc deur vernieuwen.
    - Het onderaan ingerot kruis van de calvarie verschoeien.
    - De losgekomen loodaansluitingen met de topgevels herplaatsen.
    - Verspreid de uitgezakte leien op de daken [1] en [6] aanvullen.
    - Verspreid het losgekomen pleisterwerk en afgebladderd verfwerk in de kerk hernemen.
    - De opgebroken vloertegels achter het hoofdaltaar herplaatsen.
    - De lekkende waterkraan in de zuidelijke zijbeuk herstellen.
    - De omloopaden vernieuwen.
  - Weerkerende werken
    - Regelmatig, minstens 2x per jaar, de goten en de platte daken reinigen en de afvoeren en ontvangers nazien op verstoppingen.
    - Het buitenschrijnwerk schilderen.
    - Ontroesten en schilderen van het hang- en luiwerk van de klokken.
    - De roestige muurankers in de schouderstukken onderaan de topgevels van de sacristie ontroesten en schilderen.
    - Ontroesten en schilderen van de roestige standvinken onderaan de afvoeren.
    - De gebroken ruitjes in de glas-in-loodramen vervangen.
- Zijn er recente restauraties gebeurd? Zo ja, geef een korte opsomming van de uitgevoerde werken.
  - 2014: restauratie daken
  - 2018: Zwambestrijding
- Zijn er urgente problemen? Zijn er plannen om deze problemen te verhelpen? Geen plannen op korte termijn behalve regulier onderhoud.
- Zijn er investeringswerken voorzien? Geen op de planning.

Situering van de kerk in zijn ruimtelijke omgeving

- Onroerend erfgoed:
  - Beschermd stads- of dorpsgezichten waarvan de kerk deel uitmaakt: Geen
  - Beschermd landschappen waarvan de kerk deel uitmaakt: Geen
- Kerkgebouw:
  - verlichting van de toren: verlicht uurwerk
  - luiden van de klok(ken): regulier onderhoud door Clock & Bells – rapport 2025 beschikbaar.
- De bereikbaarheid via openbaar vervoer en de aanwezigheid van parking.
  - Gelegen langs een gewestweg
  - Nabijheid van dorpsplein met parking en bushalte, momenteel in heraanleg
- De aanwezigheid van een kerkhof, pastorie, parochiezaal, cultureel centrum, school, klooster ...
  - Omgeven door begraafplaats, nog in gebruik

- Naast gelegen militaire begraafplaats CWGC
- Nabij gelegen pastorie, is reeds vervreemd aan privé
- Nabij gelegen ontmoetingscentrum van de gemeente
- Nabij gelegen gemeentelijke basisschool
- Nabij gelegen Muziekcentrum uitgebaat door gelijknamige vzw en uitvalsbasis voor het Festival
- De nabijheid van andere gebedsruimten (kerk, kapel, klooster ...): Geen

Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Beschrijving van de liturgische en niet-liturgische activiteiten die vandaag in het kerkgebouw doorgaan.

- Socio-culturele organisaties in de (deel)gemeente, al dan niet verbonden aan de kerk, die belangstelling hebben voor het valoriseren of meer permanent gebruiken van de kerk(en).
  - Vzw Muziekcentrum Dranouter en vzw Festival Dranouter zijn gehuisvest in het dorp en deden in het verleden beroep op deze locatie
  - Geen andere aangemeld
- Wordt de kerk nog gebruikt voor de eredienst?
  - Geen weekendviering, wel jaargetijde, mis met de kermis, begrafenissen, huwelijken, dopen.
- Welke religieuze tradities en gebruiken (processies, kermissen, patroonfeesten ...) zijn er aan de kerk verbonden?: Bedevaart naar de Zwartemolen, 3de zondag september
- Wordt de kerk gebruikt voor andere activiteiten dan de eredienst? Zo ja, welke (concerten, tentoonstellingen, voordrachten ...) en door wie (gemeente, verenigingen ...)? Met welke frequentie gebeurt dit?
  - Vzw Muziekcentrum Dranouter/vzw Festival Dranouter en Dorpspunt Nouter (De Lovie) zijn gehuisvest in het dorp en gebruikten de kerk eerder voor concerten.
  - Nevengebruik in 1 beuk als sportzaal voor de school door de gemeenteschool vanaf september 2021

2.2. Sint-Laurentius Kimmel

Dit kerkgebouw wordt voor de volledigheid opgenomen in dit overzicht maar maakt geen deel uit van de bespreking. De kerk is reeds onttrokken aan de eredienst op 01/12/2021 en is inmiddels herbestemd tot lokaal ontmoetingscentrum.

Identificatie

- Naam: Sint-Laurentiuskerk
- Geografische ligging: Vlaams Gewest, Provincie West-Vlaanderen, Gemeente Heuvelland
- Adres: Sint-Laurentiusplein 1, 8956 Kimmel
- Kadaster: 33012B0497/00B000
- Eigenaar: Gemeente Heuvelland
- Onroerend erfgoed: is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Laurentius. Deze vaststelling is geldig sinds 14-09-2009.

Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Nabij de Dries staat de **neoromaanse Sint-Laurentiuskerk**. Ze telt **drie beuken** en heeft een **imposante**, met steunberen verzwaarde, **toren**. Ze kwam tot stand in 1925 (architect E. Dumont), op dezelfde plaats van de voorganger die verwoest is in WO I.

Interieur aanwezig na herbestemming : **neogotisch meubilair**, **barokke doopvont** in marmer (17de eeuw), **schilderijen** Marteling van Sint-Laurentius (Jeremias Mittendorf, 17de eeuw), Aanbidding der Wijzen (school Jacob Jordaens, 17de eeuw).

b) Architecturale mogelijkheden

Niet van toepassing – herbestemming reeds uitgevoerd.

c) Bouwfysische toestand

Niet van toepassing – herbestemming reeds uitgevoerd – wordt inzake beheer beschouwd als ontmoetingscentrum.

2.5. Sint-Petrus Loker

Identificatie

- Naam: Sint-Petruskerk
- Geografische ligging: Dikkebusstraat 133, 8958 Loker, Provincie: West-Vlaanderen, Vlaams Gewest
- Kadaster: 33015B0103/00B000
- Plaats in kerkelijke structuur: Bisdom: Brugge, Dekenaat: Ieper-Poperinge, Parochie: Parochie: Pastorale Eenheid Heilige Clara Heuvelland
- Eigenaar: Gemeente Heuvelland
- Onroerend erfgoed:
  - Is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Petrus
Deze vaststelling is geldig sinds 14-09-2009.
  - Is aangeduid als beschermd monument Parochiekerk Sint-Petrus: toren
Deze bescherming is geldig sinds 20-02-1939.

Beschrijving

a) *Cultuurhistorische waarde*

De kerk van Loker is een opvallende verschijning in Heuvelland met de struise, vierkante toren, bekroond door vier kegelvormige hoektorentjes. De kerk is in 1924 heropgebouwd in gele baksteen door architect A. Dumont. De laatgotische kerk werd vernield eind 18de eeuw en de 19de eeuwse kerk in 1918. Enkel de toren werd na de Eerste Wereldoorlog naar het oude model herbouwd.

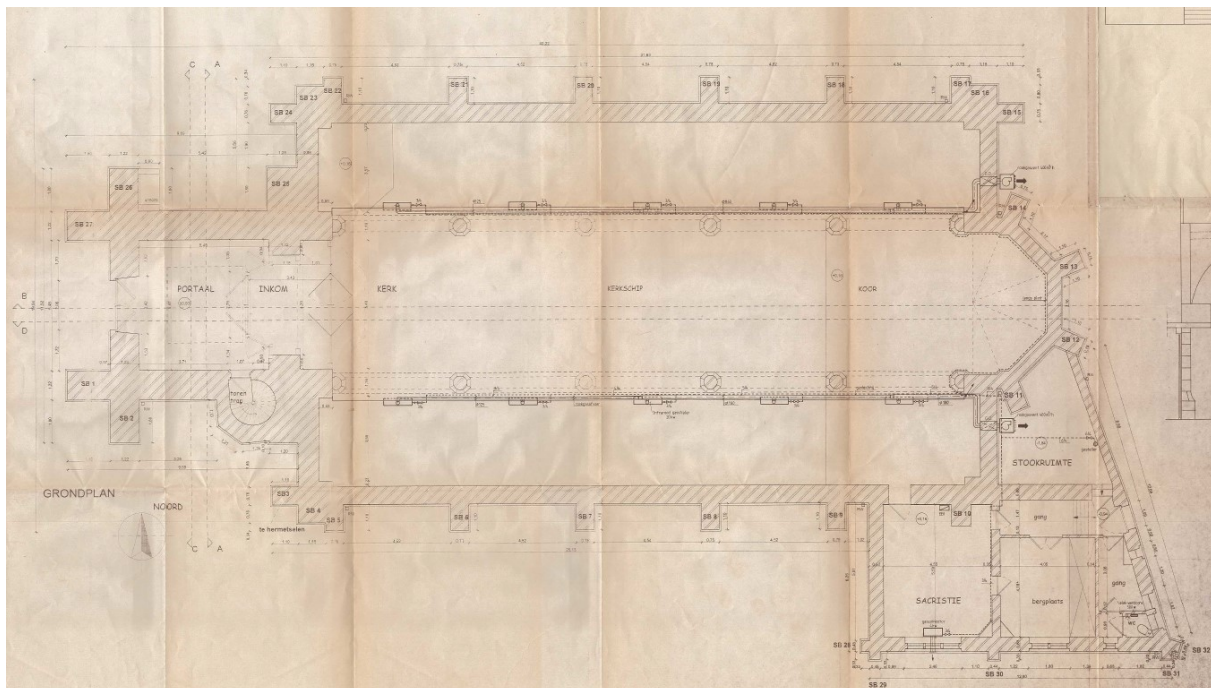
In de driebeukige kerk vind je de buste van Sint-Pieter (18de eeuw), de Aanbidding der Wijzen (17de), het Laatste Avondmaal (1560), een Pieta, de Geboorte van Jezus (17de), de Evangelisten (18de). De glasramen beelden de moord op Karel de Goede uit. Het interieur is witbepleisterd. De spitstongewelven met trekstangen zijn in hout. In 1927 werd het huidige orgel (Jules Anneessens) geplaatst.

[Kerk van Sint-Pieter te Loker \(Heuvelland\) - Ontdek deze open en gastvrije religieus gebedshuis | Open Kerken \(openchurches.eu\) \(29/07/2024\)](#)

b) *Architecturale mogelijkheden*

De kerk bestaat uit drie beuken. De toegang en het portaal gebeuren via de westertoren. Enige opdeling is in principe mogelijk. De sacristie bevindt zich rechts achteraan. Daar bevindt zich reeds een openbaar toilet, van buiten uit toegankelijk.

De kerk is omgeven door een begraafplaats die nog in gebruik is.

c) *Bouwfysische toestand*

- De bouwfysische toestand is: Toestand is structureel goed, enkel interieur is aan een opfrisbeurt toe (vooral pleisterwerk).
- Is Monumentenwacht aangesteld voor de inspectie van het kerkgebouw? Ja
- Dit zijn de voornaamste vaststellingen uit het meeste recente rapport (2017):

Voor een optimale **toegankelijkheid, bereikbaarheid en veiligheid** zijn de volgende punten van bijzonder belang:

op korte termijn

- Een wagentje op de rail (valbeveiliging) van de verticale ladder op de klokkenzolder aanbrengen.
- Het dakluik in dakvlak 18P met een ketting vastmaken.
- De iets opgeduwde trede naar het zuidelijke koor herplaatsen.

Voor een goede **instandhouding** van het monument vinden wij het van belang dat volgende **werken** uitgevoerd worden:

dringend

- De verstopte regenafvoeren tussen het hoofdkoor en de nevenkoren vrijmaken en de zakgoten reinigen. Tijdens deze werken worden liefst ook alle struiken en planten uit de muren achter de afvoeren verwijderd. Vervolgens de goten en afvoeren regelmatig onderhouden, zie hiervoor aanbevelingen onderhoud.

op korte termijn

- De betonnen tussenbordessen van de spiltrap in de toren herstellen.
- De afgeschilferde en gebarsten bakstenen van het torenmetselwerk vervangen door qua afmetingen, kleur en textuur gelijkaardige bakstenen. Het is aangewezen om een aangepaste leg- en voegmortel hierbij te gebruiken.
- De losse of gebrekkige muuraansluitingen rond de arkeltorentjes worden best tijdens deze werken ook herplaatst.
- De losgekomen bakstenen tegen de steunbeer juist boven dakvlak 10p vastmetselen.
- Het pleisterwerk en de beschadigde sierlijsten op de kerkwanden waar nodig herstellen en vervolgens het schilderwerk op de wanden hernemen. Er kan worden overwogen om vooraf de muren tegen opstijgend grondvocht te injecteren. We vermoeden dat de lambriseringspanelen in het koor asbesthoudend zijn! Bij eventuele werken hieraan dient men rekening te houden met de vigerende wet- en regelgeving hieromtrent.
- Het houten tochtportaal vernissen of boenen en het hang- in sluitwerk afwerken met een aangepast verfsysteem.

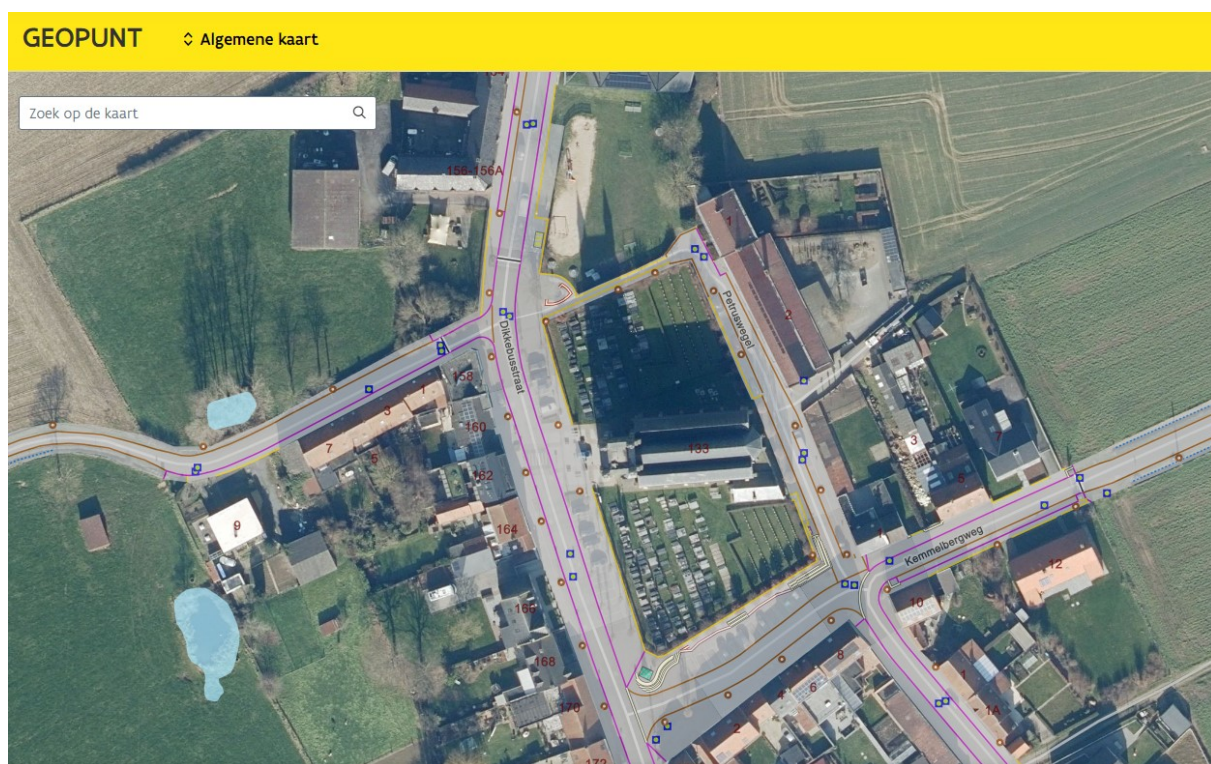
op termijn

- Het binnenmetselwerk op de klokkenzolder waar nodig herstellen.

Voor een **duurzaam onderhoud** zijn de volgende punten van bijzonder belang:

- Het kunststof draadnet (duivenwering) boven het plat dak van de toren vernieuwen.
- Binnenkort het calvariekruis en de houten delen van de luifel boven de calvarie schilderen of oliën.
- Regelmatig de goten en platte daken reinigen (minstens 2 maal per jaar), alsook de afvoeren op verstoppingen nazien.

- De dichtgemaakte verluchtingsopening in de achtergevel van de vroegere stookplaats openmaken.
  - De roestige ijzeren bouten en stangen op de klokkenstoel schilderen met een aangepast verfstelsysteem.
  - Tijdig de afwerkklagen op het buitenschrijnwerk opfrissen.
- Zijn er recente restauraties gebeurd? Zo ja, geef een korte opsomming van de uitgevoerde werken.
    - 2003-2004: volledige restauratie toren
    - 2011: volledige restauratie dak
  - Zijn er urgente problemen? Zijn er plannen om deze problemen te verhelpen? Geen urgente problemen, zie verslag Monumentenwacht
  - Zijn er investeringswerken voorzien?: een actie wordt voorbereid om interieur (pleisterwerk) te herstellen/vernieuwen

Geopunt is een officiële website van de Vlaamse overheid | [Sluiten](#)

uitgegeven door [Digitaal Vlaanderen](#)

Situering van de kerk in zijn ruimtelijke omgeving

- Onroerend erfgoed:
  - Beschermd stads- of dorpsgezichten waarvan de kerk deel uitmaakt: Kerktoren is beschermd, zie hoger
  - Beschermd landschappen waarvan de kerk deel uitmaakt: Geen
- Kerkgebouw: verlichting van de toren, luiden van de klok(ken): geen kerktorenverlichting in de gemeente; regulier nazicht van de klokken via Clock & Bells – rapport 2025 beschikbaar.
- De bereikbaarheid via openbaar vervoer en de aanwezigheid van parking.
  - Gelegen langs een gewestweg
  - Parkeerplaatsen in de omgeving
  - Bushalte bij de kerk
- De aanwezigheid van een kerkhof, pastorie, parochiezaal, cultureel centrum, school, klooster ...

- Omgeven door kerkhof dat nog in gebruik is
- Omgeven door militaire begraafplaats CWGC
- Naast gelegen gemeentelijk ontmoetingscentrum en speelterrein
- Naast gelegen vrije basisschool (kleuteronderwijs)
- Naastgelegen klooster is eerder herbestemd tot privé-woning
- Tegenover gelegen pastorie is eerder herbestemd tot privé-woning
- Nabij gelegen huis dienstig voor parochiale vzw Rivo Torto
- De nabijheid van andere gebedsruimten (kerk, kapel, klooster ...).
  - Kapel in Huize Godtschalck/De Loods, evenwel niet meer als dusdanig in gebruik
- Toilet sacristie via de buitenzijde bereikbaar en ingericht als openbaar toilet

Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Beschrijving van de liturgische en niet-liturgische activiteiten die vandaag in het kerkgebouw doorgaan.

- Socio-culturele organisaties in de (deel)gemeente, al dan niet verbonden aan de kerk, die belangstelling hebben voor het valoriseren of meer permanent gebruiken van de kerk(en).
  - Parochiale vzw Rivo Torto
- Wordt de kerk nog gebruikt voor de eredienst?
  - *Wekelijkse viering op zaterdagavond om 19 uur.*
  - *Begravenissen, jaarlijks het vormsel en eerste communie, huwelijken, doopsels gaan ook door in de kerk*
- Welke religieuze tradities en gebruiken (processies, kermissen, patroonfeesten ...) zijn er aan de kerk verbonden?
  - *Verering van de H. Appolonia voor tandpijn.*
- Wordt de kerk gebruikt voor andere activiteiten dan de eredienst? Zo ja, welke (concerten, tentoonstellingen, voordrachten ...) en door wie (gemeente, verenigingen ...)? Met welke frequentie gebeurt dit?
  - *Sporadische culturele evenementen door de parochie vb. concert op piano.*
  - *Jongerenwerking Heuvelland : maandactiviteiten per leeftijdsgroep starten regelmatig in de kerk.*
  - *Piconroute van Franky Vanacker heeft er een stopplaats (met gids)*
  - *Doopontmoeting - maandelijks*
  - *Vormselcatechese in 3 groepen met 3 begeleiders op dezelfde momenten*

2.4. Onze-Lieve-Vrouw Nieuwkerke

Identificatie

- Naam: Onze-Lieve-Vrouw
- Geografische ligging: Vlaams Gewest, Provincie West-Vlaanderen, Gemeente Heuvelland
- Adres: Markt 80, 8950 Nieuwkerke
- Kadaster: 33017C0053/00A000
- Plaats in kerkelijke structuur: Bisdom: Brugge, Dekenaat: Ieper-Poperinge, Parochie: Parochie: Pastorale Eenheid Heilige Clara Heuvelland
- Eigenaar: Gemeente Heuvelland
- Onroerend Erfgoed: is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw. Deze vaststelling is geldig sinds 14-09-2009.

Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

In 1080 was er een romaanse kerk ingewijd, in opvolging van een oudere kapel. De monniken van Sint-Jan-ten-Berghe lagen er aan de basis van. Die kerk werd meermaals vernield en verbouwd. De huidige kerk, met drie beuken, is in 1922-23 gebouwd, in neo-romaanse stijl, door Jozef Viérin. Die kwam in de plaats van de laatgotische kerk uit de 16de eeuw, die in de Eerste Wereldoorlog was verwoest, met uitzondering van delen van de zuidelijke en westelijke gevels.

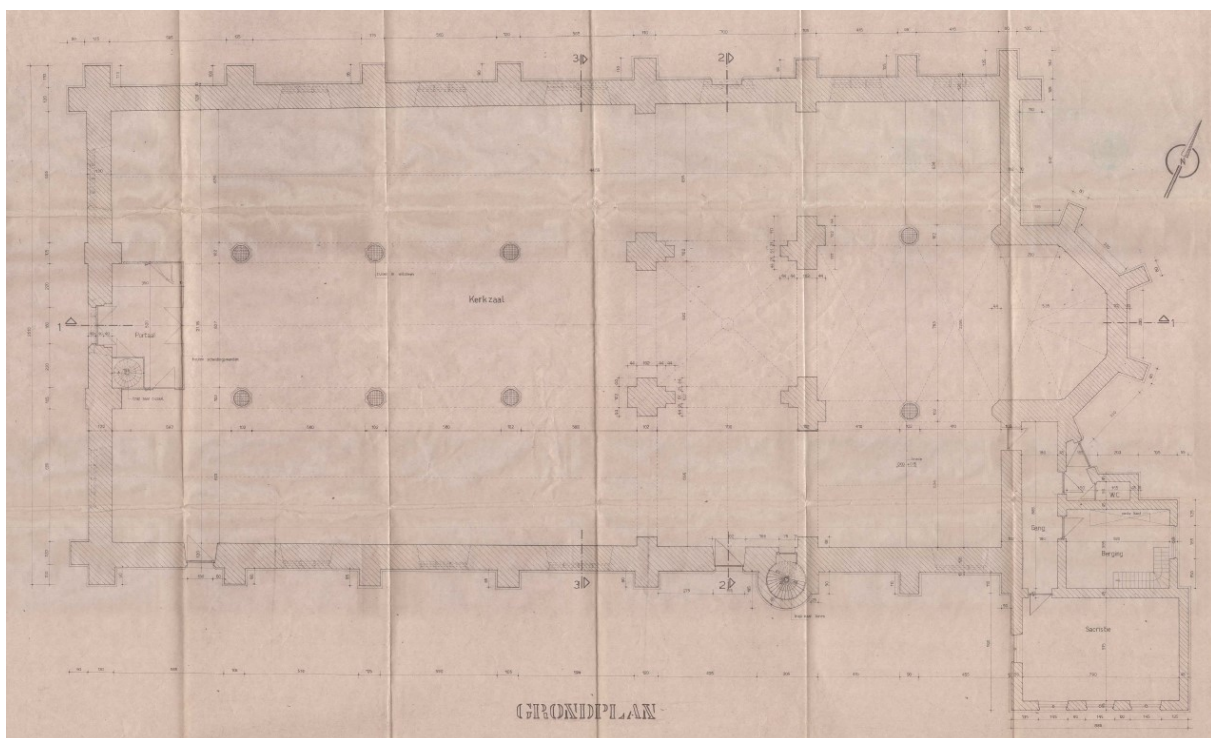
Interieur: beeld Jezus aan het kruis (1600), kruisweg van C. Vallaeys (1923), twee glas-in-lood ramen gedenken de moord op drie geestelijken in Reningelst. Elk kwartier klinken de vier kleine klokjes van de beiaard.

[Kerk van Onze-Lieve-Vrouw te Nieuwkerke \(Heuvelland\) - Ontdek deze open en gastvrije religieus gebedshuis | Open Kerken \(openchurches.eu\) \(29/07/2024\)](#)

b) Architecturale mogelijkheden

De kerk heeft een vieringstoren, bestaat uit drie gelijkaardige beuken en biedt de aanblik van één grote en heldere hal. Delen hiervan zouden kunnen gescheiden worden. De toegang bevindt zich in de westgevel. De ruime sacristie bevindt zich rechts achteraan.

De kerk is omgeven door een begraafplaats die uitdovend is.

c) Bouwfysische toestand

- De bouwfysische toestand is: Toestand is structureel heel goed, enkel voegwerk aan de buitenzijde kan beter; asbest aanwezig in brander en ketel.
- Is Monumentenwacht aangesteld voor de inspectie van het kerkgebouw? Ja
- Bevindingen uit het meest recente rapport: weinig zinvol, laatste rapport dateert van 2012.
- Zijn er recente restauraties gebeurd? Zo ja, geef een korte opsomming van de uitgevoerde werken.

- Zijn er urgente problemen? Zijn er plannen om deze problemen te verhelpen?
- Zijn er investeringswerken voorzien?

Situering van de kerk in zijn ruimtelijke omgeving

- Beschermde stads- of dorpsgezichten waarvan de kerk deel uitmaakt: Neen
- Beschermde landschappen waarvan de kerk deel uitmaakt: Neen
- Kerkgebouw: geen kerkverlichting in de gemeente; regulier klokkennazicht door Clock & Bells – rapport 2025 beschikbaar.
- De bereikbaarheid via openbaar vervoer en de aanwezigheid van parking.
  - Bushalte op de Markt
  - Parking op de Markt en de rest van het centrum
- De aanwezigheid van een kerkhof, pastorie, parochiezaal, cultureel centrum, school, klooster ...
  - Nabijgelegen pastorie al eerder vervreemd
  - Omliggende begraafplaats, nog in gebruik, maar uitdovend
  - Naast gelegen militaire begraafplaats CWGC
  - Ontmoetingscentrum van de gemeente bevindt zich enkele straten verder
  - Vrije basisschool en voormalig klooster bevinden zich enkele straten verder
- De nabijheid van andere gebedsruimten (kerk, kapel, klooster ...).
  - Voormalig klooster, wordt verkocht en herontwikkeld
- Toilet sacristie via de buitenzijde bereikbaar en ingericht als openbaar toilet

Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Beschrijving van de liturgische en niet-liturgische activiteiten die vandaag in het kerkgebouw doorgaan.

- Socio-culturele organisaties in de (deel)gemeente, al dan niet verbonden aan de kerk, die belangstelling hebben voor het valoriseren of meer permanent gebruiken van de kerk(en).

- Geuzenproject Nieuwkerke: erfgoedvereniging
- Wordt de kerk nog gebruikt voor de eredienst?
  - 1 tot 2 eucharistievieringen per maand op zondagvoormiddag om 10u45
  - Op O.L.Vrouwhemelvaart 15 augustus is er een misviering daar dit de feestdag is van kerk en parochie;
  - Doopplechtigheden, eerste en plechtige communievieringen, huwelijksplechtigheden, begrafenisdiensten en dankvieringen.
- Welke religieuze tradities en gebruiken (processies, kermissen, patroonfeesten ...) zijn er aan de kerk verbonden?
  - Aan te vullen door KF/parochie
- Wordt de kerk gebruikt voor andere activiteiten dan de eredienst? Zo ja, welke (concerten, tentoonstellingen, voordrachten ...) en door wie (gemeente, verenigingen ...)? Met welke frequentie gebeurt dit?
  - Bij gelegenheid gaat een concert of kooroptreden door in de kerk
  - permanent staan volgende tentoonstellingen in de kerk opgesteld:
    - Geuzententoonstelling: Over de opkomst van het protestantisme in de 16de eeuw in Vlaanderen en het Westkwartier met bijzondere aandacht voor de ontwikkelingen in Nieuwkerke en omliggende dorpen;
    - Grenscorrecties van 1769: Na de annexering bij Frankrijk door Lodewijk XIV in de 17e eeuw van de Kasselrij Belle (Nieuwkerke en Dranouter) en Kasselrij Cassel (Westouter), de overheveling van deze Heuvellandse dorpen naar de Oostenrijkse Nederlanden in 1769 en 1780 (18e eeuw);
    - Omtrent WO1 en de op vrijdag 9 november 2018 uit Canada teruggekeerde altaarsteen, gered uit de kerkvernielingen tijdens WO I (20e eeuw);
    - "Beestig in de kerk" (project Erfgoeddag 23 april 2023) (21e eeuw);
    - Grafstenen en historiek van het Sint-Elisabethklooster in Nieuwkerke (1841-2020);
    - Nieuwe ideeën van gelijkaardige initiatieven werden reeds genomen om de zeer gewaardeerde tentoonstelling "Nieuwkerke doorgrond. Romeinse villa's in onze heuvels" een vaste plaats te geven in de kerk.

2.6. Sint-Eligius Westouter

Identificatie

- Naam: Sint-Eligiuskerk
- Geografische ligging: Vlaams Gewest, Provincie West-Vlaanderen, Gemeente Heuvelland
- Adres: Sulferbergsstraat 1A, 8954 Westouter
- Kadaster: 33030B0427/00_000
- Plaats in kerkelijke structuur: Bisdom: Brugge, Dekenaat: Ieper-Poperinge, Parochie: Parochie: Pastorale Eenheid Heilige Clara Heuvelland
- Eigenaar: Gemeente Heuvelland
- Onroerend erfgoed: Is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Eligius. Deze vaststelling is geldig sinds 14-09-2009.

Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

De kerk was aanvankelijk een romaanse kruiskerk die in de loop der eeuwen gotisch was verbouwd tot een driebeukige hallenkerk. In 1794 werd de kerk geteisterd door een brand. In de periode 1805-1807 vatte men

de herstellingswerken aan waarbij men de kerk ook vergrootte. Hoewel het dorp tijdens WO I onbezett gebied was, werd het fel beschoten en was de kerk zwaar beschadigd. Enkel de achthoekige romaanse toren bleef enigzins bewaard of toch minstens de sokkel die bestaat uit lokale ijzerzandsteen. De huidige neogotische kerk kwam tot stand in 1922-23 (architect J. Coomans) op de oude grondvesten. Het werd herbouwd als een driebeukige hallekerk in typische gele polderbaksteen. Het basrelief in het kerkportaal wijst op de terugkeer van de soldaten en de krijgsgevangenen van Westouter.

Belangrijke interieurelementen: biechtstoel (17-18de eeuw) en orgel. Het Anneessensorgel daterend uit 1925 is een mooi en waardevol instrument dat in goede staat bewaard is gebleven. In 1948 werd het uitgebreid en aangepast met een tweede manueel klavier. In 2009 werd het omgebouwd tot een Hybride orgel, een samenspel van het bestaande pijporgel en uitgebreid met een elektronisch deel. Dit maakt het orgel van de Sint-Eligius kerk uniek in de streek en zelfs in Vlaanderen.

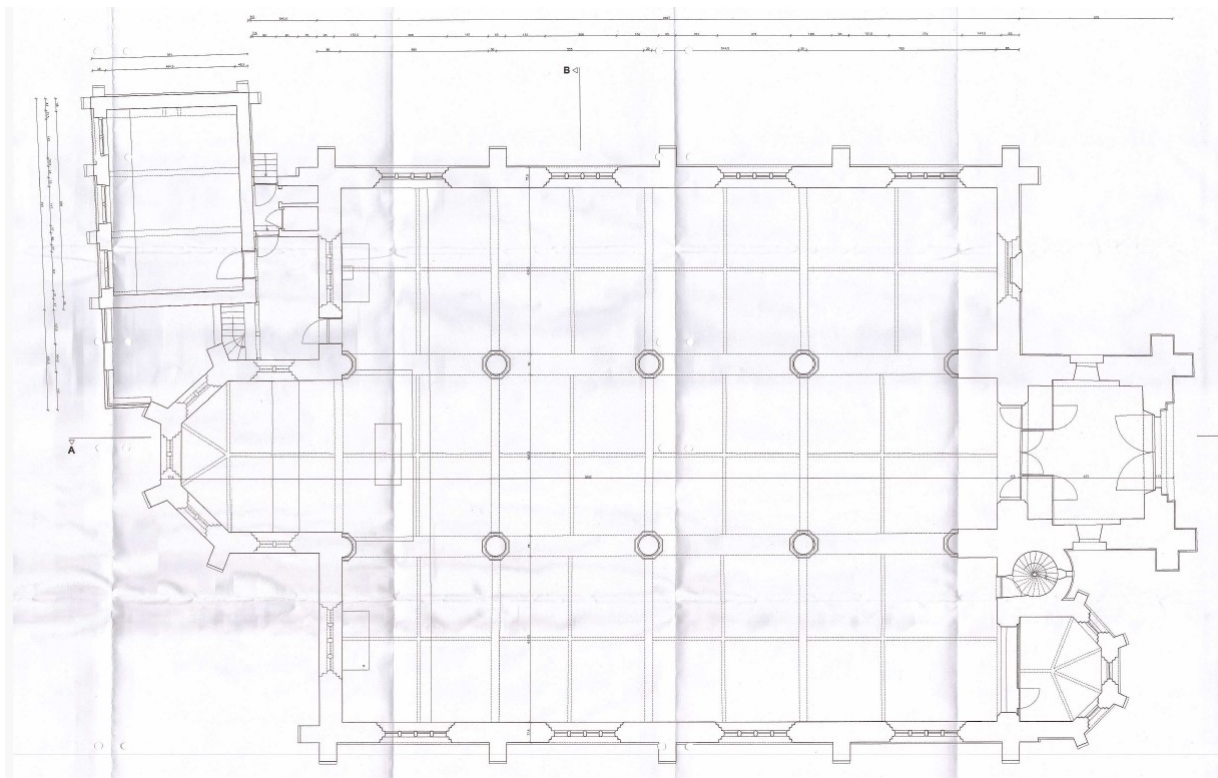
Op het kerkplein staat de kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Czestochowa (Polen) ter nagedachtenis van de bevrijding op 6 september 1944.

En in de toegangsweg naar de kerk staat een interessante beeldengroep met betrekking tot Franciscus van Assisië. Hier start het Vredespad van Franciscus dat je brengt bij veertien haltes die gemarkeerd zijn met een keramische tegel.

[Kerk van Sint-Eligius te Westouter \(Heuvelland\) - Ontdek deze open en gastvrije religieus gebedshuis | Open Kerken \(openchurches.eu\)](https://openchurches.eu) (29/04/2024)

b) Architecturale mogelijkheden

De kerk telt 3 gelijke beuken; die zijn tamelijk breed maar niet zo hoog wat een grote maar toch comfortabele ruimte oplevert. Enige opdeling lijkt in principe haalbaar. De toegang en het portaal gaan via de toren die hier aan de oostzijde staat. De sacristie bevindt zich achteraan rechts.

c) Bouwfysische toestand

- Is Monumentenwacht aangesteld voor de inspectie van het kerkgebouw? Ja
- Bevindingen uit het meest recente rapport (2021):
  - De bouwfysische toestand is:
    - Gebouw als geheel: redelijk, alsook onderhoud en kans op gevolgschade
    - Staat en onderhoud van het dak: goed met weinig kans op gevolgschade
    - Staat en onderhoud van de dakwaterafvoer: goed met weinig kans op gevolgschade
  - Opmerkingen :

		OVERZICHT VAN DE EENMALIGE WERKEN			
		S = een snelle, grondige ingreep dringt zich op. M = plaatselijke gebreken werden vastgesteld. Zij moeten tijdig hersteld worden. R = de onvolkomenheden zijn nog niet acuut, maar binnenkort is een ingreep gewenst.			
Artikel	Verkort advies	DRINGEND	1-3 JAAR	3-6 JAAR	> 6 JAAR
	Bij digitaal gebruik van dit rapport kan men door het indrukken van de onderliggende artikelnummers en inhoudsopgavennummers rechtstreeks doorschakelen naar het desbetreffende artikel (=hyperlinks).				
1.1.2.a 4.1.a	<p style="color: red;">Herstel op een vakkundige manier het daklek aan de traptoren. Plaats nieuwe leien. Vernagel deze en hang ze nog eens extra in inox leihaken.</p> <p style="color: red;">Verwijder eerst het rotte hout en de zwamlichamen. Behandel de overgebleven zones met een zwam dodend product (laat dit uitvoeren door een gespecialiseerde firma). Vervang het verwijderde rotte hout.</p> <p style="font-size: x-small;">* Zie ook onze onderhoudsbrochure Biologische-aantasting-van-hout</p>	S			
1.1.2.b 1.2.2.a 3.2.a	<p>- Vul in afwachting van een restauratie van de dakbedekking van de sacristie de uitgezakte en uitgevallen leien terug aan.</p> <p>- Plaats op hetzelfde ogenblik het uitgezakte vlinderlood terug.</p> <p>- Vervang in afwachting van een restauratie van de sacristie de lekke zinken afvoer. We zijn geen fan van pvc, maar dit kan om de kosten te drukken tot aan de restauratie.</p>		M		
1.2.5.a 1.2.6.a	<p>Laat door een zinkwerker de met siliconen opgekitten zalinggoot nazien. Controleer eventuele waterinsijpeling en herstel indien nodig op een vakkundige manier (niet meer met siliconen).</p> <p>Herplaats op hetzelfde ogenblik de uitgeschoven muursolin bij dakvlak [13p].</p>		M		
7.3.1.a	Plaats een nieuwe houten beschermkast rond de vrij hangende elektriciteitskast aan de westgevel van het koor.		M		
8.1.a 8.1.b	Plaats een correcte schouwdoorvoer aan de gevel van het stooklokaal (voormalige doopkapel) en plaats een zelfsluitende en brandwerende toegangsdeur.		M		
2.3.a 6.2.3.a	<p>Herstel de sluiting van het torendakluik.</p> <p>Plaats op hetzelfde ogenblik extra vloerplanken, zodat het torenluik veilig bereikbaar is.</p>		R	R	
5.2.1.a	Vul de barsten in de blauwsteen dorpels op met een geschikt product.		R	R	
2.4.a 2.6.a 5.1.a 5.1.b 5.1.c	<p>Voer algemeen werken uit aan het gebouw waar de <u>sacristie</u> is in gevestigd. We adviseren een <u>volledige restauratie van de buitenschil</u>.</p> <p>- Metsel en voegwerken dienen nagezien te worden en hersteld. Scheuren dienen op een vakkundige manier ingenaaid te worden. Een nazicht van de funderingen vooraleer de werken aan te vatten is aangeraden.</p> <p>- De schouw dient volledig hervoegd te worden en indien nodig hermetst. Verwijder op hetzelfde ogenblik ook de cementgebonden asbest buis en vervang door een goede schouwdoorvoer.</p> <p>- Vernieuw de dakbedekking uit natuurleien. Vernieuw op hetzelfde ogenblik de zinken mastgoten en plaats nieuwe zinken afvoeren. Plaats ook genormeerde ladderhaken op de dakvlakken.</p> <p>- Vervang indien nodig rot houtwerk (mogelijk op de plaats van de daklekken).</p> <p style="font-size: x-small;">* Zie ook onze onderhoudsbrochure Onderhoud-en-herstel-van-voegen-historisch-metselwerk</p> <p style="font-size: x-small;">** Bij het vervangen van de asbesthoudende bouwmaterialen dient men rekening te houden met de vigerende wet- en regelgeving omtrent deze schadelijke producten, zie https://www.ovam.be/asbest-1. Vlaanderen wenst een asbestveilig Vlaanderen tegen 2040 en is een asbestafbouwbeleid gestart waar ook ondersteuning en subsidies mogelijk zijn, zie https://www.ovam.be/asbestafbouwbeleid</p>			M	

<p>5.1.a. 5.1.b. 5.1.c. 5.1.d. 5.2.1.b. 5.2.3.a. 5.2.3.b. 5.2.3.c. 5.2.4.a. 5.8.1.a. 5.9.a.</p>	<p>Voer algemeen werken uit aan het metsel- en voegwerk van de kerk & de natuursteen van de toren en traptoren.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metsel en voegwerken dienen nagezien te worden en hersteld. Scheuren dienen op een vakkundige manier ingenaaid te worden. Een nazicht van de funderingen vooraleer de werken aan te vatten is aangeraden. - Hervoeg het uitgevallen voegwerk aan de bakstenen gevels, topgevels, steunberen en afzaten van de kerk. <p>* Hou bij voegwerken rekening met het gebruik van een aangepaste voegmortel 'basterdmortel'.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hervoeg alle uitgevallen voegwerk aan de ijzerzandsteen en de afzaten van de toren terug op. Verwijder begroeiingen en vul gaten terug op. <p>Laat de scheurvorming aan de noordwestelijke afzaat van de toren controleren door een bouwkundig ingenieur en voer eventuele nodige werken uit.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voeg de open voegen tussen de Euville dekstenen op het tussenmuurtje en de topgevels op met een geschikte voegmortel. Zorg er eerst voor dat de dekstenen terug goed vastliggen. <p>** Zie ook onze onderhoudsbrochure Onderhoud-en-herstel-van-voegen-historisch-metselwerk</p>			M	
<p>5.11.1.a. 5.11.1.b. 5.11.2.a.</p>	<p>Restaureer de glas-in-lood ramen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vervang de roestige brugijzers door brugstaven in brons of mangaan. - Vervang de roestige bindroedes door roestvrije ijzers. - Herlood en vernieuw uitgezakte glas-in-lood panelen. - Reinig op een zachte manier de ramen (vraag advies aan de uitvoerende glazenier). - Vervang gebroken glasstukken en vernieuw het gebarsten voorzetglas. 			M	M
<p>6.1.1.a. 6.2.1.a. 6.2.1.b.</p>	<p>Herstel na alle werken aan de buitenschil van het gebouw het pleister- en schilderwerk binnenin de kerk.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voeg de scheuren in het metselwerk terug op. - Herpleister en herverf waar nodig. 				R
<p>6.3.a.</p>	<p>Regel de slepende binnendeur af, of schaaf deze af onderaan, zodat ze niet meer op de tegels sleept.</p>				R
<p>7.2.2.a.</p>	<p>Laat het kapotte torenuurwerk nazien.</p>				R

OVERZICHT VAN DE WEERKERENDE WERKEN

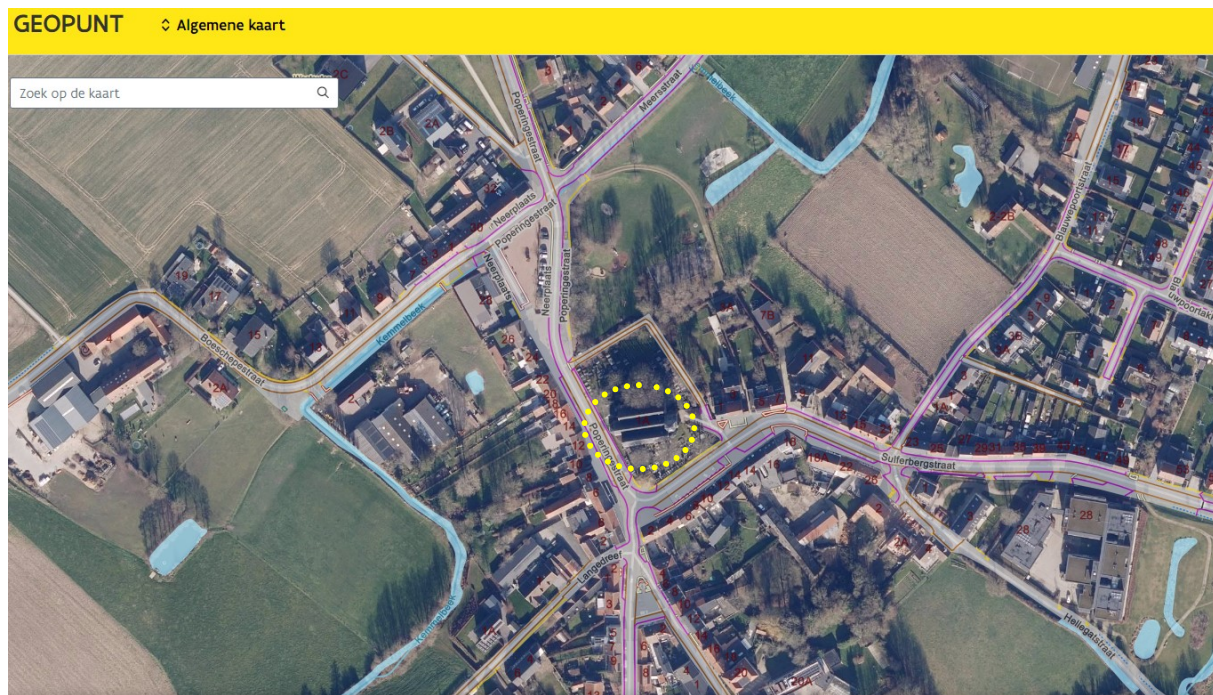
Artikel	Verkort advies	DRINGEND	JAARLIJKS	2-JAARLIJKS	6-JAARLIJKS
	Bij digitaal gebruik van dit rapport kan men door het indrukken van de onderliggende artikelnummers en inhoudsopgavenummers rechtstreeks doorschakelen naar het desbetreffende artikel (=hyperlinks).				
3.10.2.1.a. 3.3.a.	Regelmatig, minstens 2x per jaar, de goten en de platte daken reinigen en de afvoeren en ontvangers nazien op verstoppingen. De ideale periode voor reiniging is de eerste maal eind oktober. De tweede maal 2e helft december/begin januari na alle bladval. Controleer en reinig op regelmatige basis ook de controleputten aan de voet van de afvoeren en reinig op hetzelfde ogenblik de afvoergeul onder de roosters aan de inkom van de kerk. * Zie ook onze onderhoudsbrochure Onderhoud-van-hemelwaterafvoer		2X		
5.10.	Onderhoud op regelmatige basis het houten buitenschrijnwerk. Herveem de verf- en vernislagen op het buitenschrijnwerk op het gepaste ogenblik. Controleer op hetzelfde ogenblik de goede sluiting van de ramen en poorten. Vervang of vernieuw indien nodig het sluitingsmechanisme * Zie ook onze onderhoudsbrochure Onderhoud-van-houten-buitenschrijnwerk				•
2.5. 5.7.2. 11.2.a. 3.2.b. 11.2.a.	Hou rekening met een periodiek nazicht en onderhoud van de ijzeren topbekroningen, diefijzers, stampalen en het hekwerk aan de kerkhofmuren. Verwijder het hardnekkige roest, behandel met een roestwerend product en herverf met een aangepast verfsysteem. - Een stampaal aan de zuidoostelijke hoek van de kerk is toe aan een nieuwe zwarte bescherming laag. - Het ijzeren hekwerk rondom de kerk en het kerkhof is toe aan een restauratie en nazicht op de steunpunten. * Zie ook onze onderhoudsbrochure Onderhoud-van-ijzerwerk	•			•
11.3.a.	Voer tijdig onderhoudswerken uit aan de tuin. Snoei regelmatig de bomen in zodat de takken niet tot de gevels komen of tegen de daken reiken. * Zie ook onze onderhoudsbrochure Vegetatie-op-en-rond-gebouwen	•			

OVERZICHT VAN DE REGULIERE KEURINGEN/NAZICHTEN

9.1.	De brandblusapparaten en rookdetectieapparatuur laten keuren.		•		
9.2.	De anti-inbraak- en diefstalinstallatie laten keuren.		•		
2.4.	De schouw van de stookinstallatie laten reinigen, bij voorkeur samen met het onderhoud van de verwarmingsinstallatie.			•	
8.1.	De verwarmingsinstallatie laten nazien door een onderhoudstechnicus.			•	
7.2.1./ 7.2.2.	De klokkeninstallatie en torenuurwerken laten nazien door een gespecialiseerde firma.			•	

- Zijn er recente restauraties gebeurd? Zo ja, geef een korte opsomming van de uitgevoerde werken: Herstellingswerken aan daken en metselwerk in 2007. Bliksembeveiliging in orde gezet in 2024.
- Zijn er urgente problemen? Zijn er plannen om deze problemen te verhelpen? Geen urgente problemen.
- Zijn er investeringswerken voorzien? Geen op de planning.

Situering van de kerk in zijn ruimtelijke omgeving

Geopunt is een officiële website van de Vlaamse overheid | [Sluiten](#)
uitgegeven door [Digitaal Vlaanderen](#) .it

- Beschermd stads- of dorpsgezicht waarvan de kerk deel uitmaakt: Geen
- Beschermd landschap waarvan de kerk deel uitmaakt: Geen
- Kerkgebouw: verlichting van de toren, luiden van de klok(ken): geen kerkverlichting in de gemeente; regulier klokkenonderhoud door Clock & Bells – rapport 2025 beschikbaar.
- De bereikbaarheid via openbaar vervoer en de aanwezigheid van parking:
  - Parkeerplaatsen in omliggende straten
  - Bushalte
- De aanwezigheid van een kerkhof, pastorie, parochiezaal, cultureel centrum, school, klooster ...
  - Omgeven door kerkhof, nog in gebruik maar uitdovend
  - Pastorie ligt verderop en is al vervreemd naar privé-woning
  - School ligt verderop
  - Gemeentelijk ontmoetingscentrum ligt wat verderop in dezelfde straat
  - Voormalig bejaardenhuis al eerder vervreemd tot jeugdverblijf
- De nabijheid van andere gebedsruimten (kerk, kapel, klooster ...).
  - Geen

Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Beschrijving van de liturgische en niet-liturgische activiteiten die vandaag in het kerkgebouw doorgaan.

- Socio-culturele organisaties in de (deel)gemeente, al dan niet verbonden aan de kerk, die belangstelling hebben voor het valoriseren of meer permanent gebruiken van de kerk(en).
  - Lokale actoren die mogelijk belangstelling hebben voor bredere invulling (de vraag werd nog niet gesteld):
    - De lokale basisschool
    - Jaarlijks cultuurfestival Spots op West (juli)
    - Jaarlijks ludiek wielerevenement Belcanto (augustus)
    - Muziekvereniging

- Kunstacademie Poperinge – tekenschool Westouter
  - Feestcomité
- Wordt de kerk nog gebruikt voor de eredienst?
  - Ja, 1 tot 2 eucharistievieringen per maand op zondagvoormiddag om 10u45
  - Daarnaast gaan er ook nog begrafenissen, Huwelijken, eerste communies, vormsel- en doopvieringen door.
  - Eerste communie en Vormsel worden ingeplant in een vooraf opgemaakte jaarkalender voor de ganse federatie.
  - Tijdens de verlofperiodes komen diverse jeugdverenigingen ter gelegenheid van cursussen of studieweekends een gebedsdienst of eucharistieviering houden.
  - Dit zijn dan echter gelegenheidsactiviteiten die moeilijk vooraf in te plannen zijn in de kalender met vieringen in de kerk
  - Als traditionele religieuze terugkerende diensten gaan er nog door de jaarlijkse Allerzielen viering op 2 november en dit voor de ganse Pastorale eenheid alsook de Kerstavondviering op de vooravond van Kerstmis.
  - Vieringen op 1 mei en op 15 augustus gaan bij mooi weer door aan de grot op de Rodeberg, maar bij slecht weer gaan deze door in de kerk van Westouter.
- Welke religieuze tradities en gebruiken (processies, kermissen, patroonfeesten ...) zijn er aan de kerk verbonden?
  - Aan te vullen door KF/parochie
- Wordt de kerk gebruikt voor andere activiteiten dan de eredienst? Zo ja, welke (concerten, tentoonstellingen, voordrachten ...) en door wie (gemeente, verenigingen ...)? Met welke frequentie gebeurt dit?
  - Sedert 2020 hebben wij met het kerkbestuur de idee opgevat om op regelmatige tijdstippen andere nevenactiviteiten in de kerk te organiseren in samenwerking met andere actoren. Dit vooral om aan het kerkgebouw naast de klassieke erediensten nog een nuttige sociale Christelijk geïnspireerde functie toe te wijzen.

Wij opteren aldus voor een multifunctioneel gebruik van de kerk waar echter de eigenheid van een Christelijke gemeenschap en Christelijke activiteiten als prioriteit worden gesteld. Dit betekent dat ze niet op privébelangen, commerciële activiteiten of partijpolitieke manifestaties gericht zijn maar op maatschappelijke doelstellingen die niet ingaan tegen het Christelijke Geloof of tegen de kerk. De kerk is immers een open huis, een publieke plaats waar elke burger vrij in en uit kan lopen, gelovig of niet en is daardoor dagelijks open en kan overdag door iedereen bezocht worden. Hieronder vind je een opsomming van de nevenactiviteiten die in de kerk van Westouter werden georganiseerd sedert mei 2020:

  - Mei 2020 : tentoonstelling van de Beeldklas van de kunstacademie Poperinge afdeling Westouter, werken van de kinderen van de Beeldklas werden er een ganse maand tentoongesteld.
  - Juli 2020 : Spots op West theaterfestival met verschillende theatervoorstellingen (eerste weekend juli) (org Opendoek)
  - Augustus 2020 optreden van “Klassiek op de Berg” georganiseerd door de dienst Cultuur van de Gemeente Heuvelland en ging door in de kerk in plaats van aan de Grot op de Rodeberg wegens het slechte weer.
  - Februari 2021: tentoonstelling “De Passie van Ieper”, een tentoonstelling welke we van Ieper naar Westouter hebben kunnen overbrengen. (org de vrienden van de gedachtenistuin)

- Mei 2021 : tentoonstelling van de Beeldklas van de kunstacademie Poperinge afdeling Westouter (zoals vorig jaar)
- Juli 2021 : Spots op West theaterfestival met verschillende theatervoorstellingen (eerste weekend juli) (org Opendoek)
- Juli 2021 : tentoonstelling "Dorpsgezichten" , foto tentoonstelling werken van Westouter naar Jef Hoornaert.
- Mei 2022 : tentoonstelling van de Beeldklas van de kunstacademie Poperinge afdeling Westouter (zoals vorig jaar)
- Juli 2022 : Spots op West theaterfestival met verschillende theatervoorstellingen (eerste weekend juli) (org Opendoek)
- Augustus 2022 : tentoonstelling "50 Humans", een tentoonstelling van de Provincie West-Vlaanderen in het teken van de nationale vluchtelingendag. (org de vrienden van de Gedachtenistuin)
- Oktober 2022 : dankfeest met muzikaal optreden bij het afscheid van Wilfried Barbry (eigen org)
- December 2022 : Kerstmarkt met kerstconcert (derde weekend dec) (org feestcomité Westouter)
- Mei 2023 : tentoonstelling van de Beeldklas van de kunstacademie Poperinge afdeling Westouter (zoals vorige jaren)
- Juli 2023 : Spots op West theaterfestival met verschillende theatervoorstellingen (eerste weekend juli) (org Opendoek)
- Juli 2023 : tentoonstelling Westhoek Vredeshoek het Palestijns conflict (eigen org + De Vrienden van de Gedachtenistuin)
- November 2023 : het Iepers Kamerkoor in Concert (eigen org)
- December 2023 : Kerstmarkt met Kerstconcert (org feestcomité)
- Februari 2024 : Theatervoorstelling Van Guido en Gezelle (eigen org)
- Maart 2024 : tentoonstelling 50 jaar Sint Eligius koor (org Sint Eligius koor Westouter)
- Mei 2024 : tentoonstelling van de Beeldklas van de kunstacademie Poperinge afdeling Westouter (zoals vorige jaren)
- Juni 2024 : theatervoorstelling " 't Was ol weg " (eigen org + De Vrienden van de Gedachtenistuin)
- Juni 2024 : tentoonstelling "ons Heuvellandschap" , kunstwerken van 8 heuvellandse kunstenaars (eigen org)
- Juli 2024 : Spots op West theaterfestival met verschillende theatervoorstellingen (eerste weekend juli) (org Opendoek)
- Augustus-september 2024 : fototentoonstelling "eenvoud in veelvoud" van Jef Hoornaert
- September 2024 : herdenking 80 jaar Bevrijding dor de Polen (org Feestcomité)
- November 2024 : tentoonstelling 60 jaar KBG/OKRA Westouter (org. Okra Westouter)
- November 2024 : concert Philippe Robrecht (org Parochie federatie H. Clara)
- December 2024 : Kerstmarkt en Kerstconcert.

Geplande niet religieuze activiteiten in 2025

-vrijdag 25 april 2025 om 13u30 voor 160 schoolgaande kinderen 4de, 5de en 6de leerjaar van de Heuvellandse lagere scholen:een muzikale vertelnamiddag door "Lien en Bart" "Den grooten oorlog tussen de patatten". Een initiatief van "De Vrienden van de Gedachtenistuin"

-2 mei groepsactiviteit door Parochiale werkgroep uit Gistel

- gedurende de maand mei stellen de kinderen van de kunstacademie voor het vijfde jaar op rij hun creativiteit en werkjes tentoon. Iedere dag te bezichtigen tussen 9u00 en 17u00.
- tijdens het weekend van 31 mei / 1 juni "Open Kerkendagen" : is een fotoreeks te zien over de toestand van de kerk van tijdens en na de eerste wereldoorlog, de wederopbouw na de oorlog, grote renovatiewerken aan het dak en de toren in de jaren 2006-2008, en enige bijzondere documenten uit het archief van de kerk. De tentoonstelling blijft daarna nog 14 dagen te bezichtigen. Dit is een initiatief van de leden van de kerkfabriek naar aanleiding van de jaarlijkse actie "Open Kerken".
- vrijdagavond 20 juni "Nationale Vluchtelingendag" gaat een muzikale vertelavond door rond vluchten en vluchtelingen georganiseerd door "De Vrienden van de Gedachtenistuin"
- weekend 3 tot 6 juli gaat het theaterfestival "Spots op West" terug door in Westouter waarbij een aantal voorstellingen zullen doorgaan in de kerk. Verdere info in het programma van Spots op West.
- tijdens de maand juli staan kunstwerken opgesteld waarbij de 8 heuvellandse dorpen worden belicht door Luc en Melanie Timperman uit Heuvelland.
- tijdens de maand augustus zullen een aantal schilderwerken van Frie Hardeman uit Westouter te zien zijn.
- op zaterdag 13 september wordt vanuit de cultuurdienst Heuvelland een "Klassiek en Route" georganiseerd welke zal starten in de kerk van Westouter en zal worden afgesloten met een klassiek avondprogramma in de kerk.

2.7. Sint-Medardus Wijtschate

Identificatie

- Naam: Sint-Medarduskerk
- Geografische ligging: Vlaams Gewest, Provincie West-Vlaanderen, Gemeente Heuvelland
- Adres: Kerkplein 1, 8953 Wijtschate
- Kadaster: 33032A0505/00A000
- Plaats in kerkelijke structuur: Bisdom: Brugge, Dekenaat: Ieper-Poperinge, Parochie: Parochie: Pastorale Eenheid Heilige Clara Heuvelland
- Eigenaar: Gemeente Heuvelland
- Bescherming(en): is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Medardus. Deze vaststelling is geldig sinds 14-09-2009.

Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Na WO I werd de volledig verwoeste dorpskern van Wijtschate heringericht; door de creatie van een groen dorpsplein en de huizenrij met centraal het gemeentehuis, schoof de kerk noordelijk op ten opzichte van de vroegere grondvesten. De neogotische kerk werd in 1924-25 opgericht door architecten H. en M. Leborgne, die na de oorlog verschillende gebouwen, ook de school en het klooster, in het dorp heroptrokken. De nieuwe kerk kreeg drie beuken en een toren met spits en vier hoektorentjes. De vorm week sterk af van de vorige laatgotische kerk. Tijdens de godsdienstoorlogen op het einde van de 16de eeuw was de kerk ook al verwoest.

In het strenge interieur is baksteen en natuursteen verwerkt, ook in biechtstoelen, doopvont...

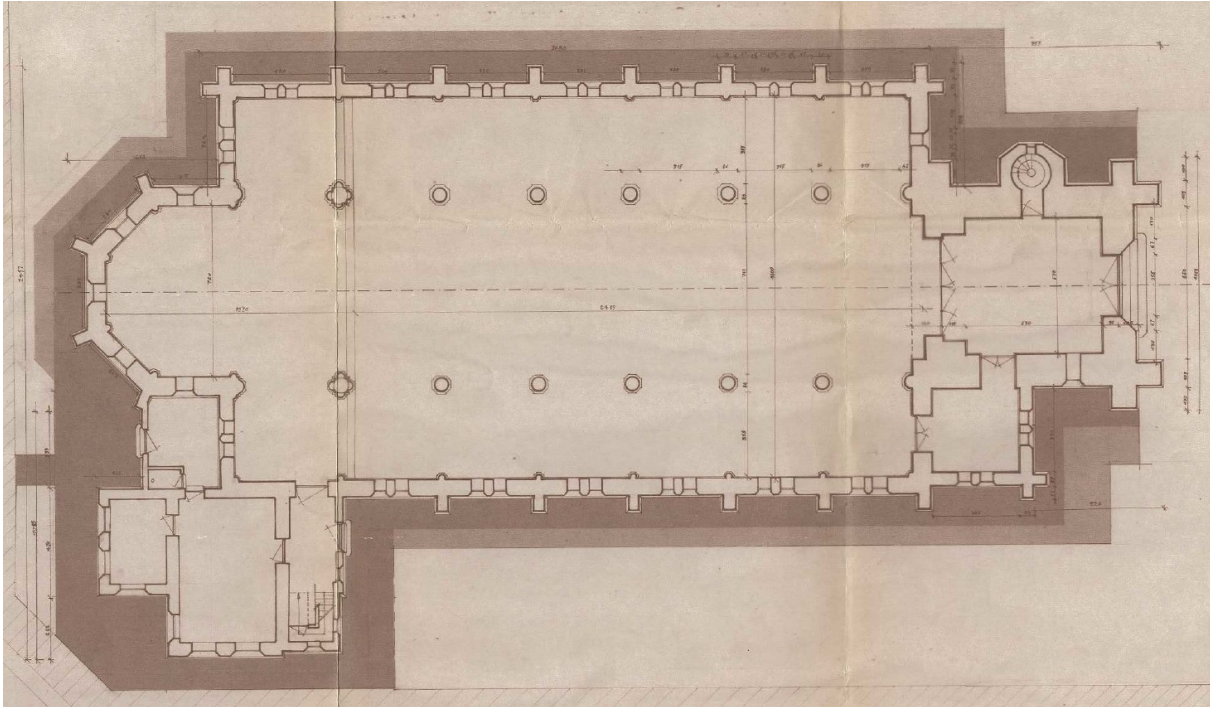
"Heilige Godelieve van de Linde" is een beeld afkomstig uit de kapel die vroeger gebruikt werd op de wijk "De Linde". Jules Anneessens bouwde in 1929 het huidige orgel.

De kerk van Wijtschate, interieur en buitenomgeving, was in 2014-2015 het decor voor tv-opnames voor de één-serie 'Eigen Kweek'.

[Kerk van Sint-Medardus te Wijtschate \(Heuvelland\) - Ontdek deze open en gastvrije religieus gebedshuis | Open Kerken \(openchurches.eu\) \(29/07/2024\)](#)

b) Architecturale mogelijkheden

In tegenstelling tot de meeste gebouwen, betreft het hier een ruime hoofdbeuk met twee kleine zijbeuken. Enige opdeling lijkt in principe haalbaar. De doopkapel bevindt zich links vooraan en is bereikbaar via portaal in de westertoren en linkerbeuk. De sacristie bevindt zich links achteraan.

c) Bouwfysische toestand

- Is Monumentenwacht aangesteld voor de inspectie van het kerkgebouw? ja
- De bouwfysische toestand is:

GEHELE GEBOUW

bouwfysische toestand		Goed	
onderhoud		Redelijk	
risico op gevolgschade		Redelijk	
toegankelijkheid		Redelijk	

toelichting Het gebouw is in goede staat, doch er zijn enkele onderhoudswerken (bv. schilderen ramen en boordplanken) nodig.

DAK

bouwfysische toestand		Uitstekend
onderhoud		Goed
risico op gevolgschade		Weinig

toelichting De leibedekking is algemeen in goede staat.

DAKWATERAFVOER

bouwfysische toestand		Redelijk
onderhoud		Goed
risico op gevolgschade		Redelijk

toelichting In de koperen goten en regenwaterafvoeren zijn een aantal lekken. De goten waren wel proper.

- Opmerkingen na de laatste inspectie (2024):

OVERZICHT EENMALIGE WERKEN					
Artikel	Verkort advies	DRINGEND	1-3 JAAR	3-6 JAAR	> 6 JAAR
	Bij digitaal gebruik van dit rapport kan men door het indrukken van de onderliggende artikelnummers en inhoudsopgavenummers rechtstreeks doorschakelen naar het desbetreffende artikel (=hyperlinks).				
3.1.a. 3.2.a. 3.2.b.	De drie gootlekken onder dakvlak 1 vakkundig dicht en de lekke of verstopte hemelwaterafvoeren vervangen of herstellen. * Zie ook onze infofiche metalen goten herstellen .	•			
4.1.a. 10.1.2.a.	Na het dicht en de gootlekken, dakvlak 1, de huiszwam door een gespecialiseerde firma laten bestrijden. * Zie ook onze infofiche Huiszwam bestrijden . * De behandeling e.d. van huiszwam is soms opgenomen in de brandverzekering. Het is raadzaam om dit bij de verzekeraar te verifiëren. ** Zie ook onze onderhoudsbrochure Biologische-aantasting-van-hout	•			
5.11.1.a. 5.11.2.a.	De ingedeukte glas in loodpanelen in de zuidelijke zijbeuk restaureren. In afwachting hiervan zeker de openingen/ gaten afdekken of dicht en.	•	•		
7.1.a.	De bliksemafleiding op de torenspits herstellen en nadien laten keuren door een bevoegd keuringsorganisme.		•		
5.1.a. 5.2.2.a. 5.9.a. 5.1.b. 5.7.1.a.	De westgevel van de sacristie herstellen en plaatselijk opnieuw voegen en ook de buitentrap herplaatsen en de natuurstenen plint herstellen. De barsten in de oostelijke gevel van het schip dicht en waar nodig inbinden. Het muuranker tevens ontroesten en schilderen. * Zie ook onze onderhoudsbrochure Onderhoud-en-herstel-van-voegen-historisch-metselwerk		•	•	
5.11.1.b.	De kerkramen op termijn restaureren.				•
10.1.1.	In de dakvlakken de genomeerde ladderhaken of andere genomeerde ankerpunten aanbrengen. * Op aanvraag kan door Monumentenwacht een dakenplan worden opgemaakt waarop de te plaatsen ladderhaken of andere ankerpunten worden aangeduid.				•
10.2.2.b.	De vermoedelijk asbesthoudende vezelcementbuizen op de klokkenzolder wegnemen. * Bij het vervangen van de asbesthoudende bouwmaterialen en bij verkoop dient men rekening te houden met de vigerende wet- en regelgeving over deze schadelijke producten, zie https://www.ovam.be/asbest-1 . De Vlaamse Regering wenst tegen 2040 Vlaanderen asbestveilig te maken en is een asbestafbouwbeleid gestart waar ook ondersteuning en subsidies mogelijk zijn, zie https://www.ovam.be/ondersteuning-en-subsidies-0 en ook onze infofiche asbest_IF.pdf (monumentenwacht.be)				•

OVERZICHT WEEKERENDE WERKEN					
Artikel	Verkort advies	DRINGEND	JAARLIJKS	2-JAARLIJKS	6-8 JAARLIJKS
	Bij digitaal gebruik van dit rapport kan men door het indrukken van de onderliggende artikelnummers en inhoudsopgavenummers rechtstreeks doorschakelen naar het desbetreffende artikel (=hyperlinks).				
10.2.1.a.	Regelmatig, minstens jaarlijks, de goten reinigen en de afvoeren en ontvangers nazien op verstoppingen. * Zie ook onze onderhoudsbrochure Onderhoud-van-hemelwaterafvoer .		•		
3.1.b. 5.10.a.	De ramen en buitendeuren van de sacristie schilderen, evenals de boordplanken van de bakgoten. Vooraf eerst de boordplanken herstellen en/ of aanvullen. Om de 6 à 8 jaar kan en best opnieuw onderhoudsverfwerk inplannen. * Zie ook onze onderhoudsbrochure Onderhoud-van-houten-buitenschrijnwerk .	•			•

- Kapel/stille ruimte in het WZC

Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Beschrijving van de liturgische en niet-liturgische activiteiten die vandaag in het kerkgebouw doorgaan.

- Socio-culturele organisaties in de (deel)gemeente, al dan niet verbonden aan de kerk, die belangstelling hebben voor het valoriseren of meer permanent gebruiken van de kerk(en).
  - Zie verder
- Wordt de kerk nog gebruikt voor de eredienst?
  - Niet langer voor weekendviering; Wel nog dopen, huwelijken, begrafenissen, Eerste Communie en Vormsel.
- Welke religieuze tradities en gebruiken (processies, kermissen, patroonfeesten ...) zijn er aan de kerk verbonden?
  - De heilige Medardus wordt vereerd in de kerk, hij wordt aanroepen voor bedplassen bij kinderen.
  - De heilige Apollonia wordt vereerd in de kerk, zij wordt aanroepen voor Tandpijn en "hoofdzeer"
- Wordt de kerk gebruikt voor andere activiteiten dan de eredienst? Zo ja, welke (concerten, tentoonstellingen, voordrachten ...) en door wie (gemeente, verenigingen ...)? Met welke frequentie gebeurt dit?
  - Naast missen gaan volgende zaken door in de Kerk:
    - Alle Eigen Kweek routes ingericht door de toeristisch dienst van Heuvelland starten in de Kerk
    - Jaarlijks gaat de quiz van het toneel van Wijtschate door in de Kerk
    - Af en toe organiseert Lions Heuvelland activiteiten in de kerk
    - In de week vóór een op te luisteren mis wordt een koorrepetitie in de kerk gehouden.

2.8. Sint-Machutus Wulvergem

Identificatie

- Naam: Parochiekerk Sint-Machutus
- Geografische ligging: Vlaams Gewest, Provincie West-Vlaanderen, Gemeente Heuvelland
- Adres: Sint-Machutusweg 2A, 8952 Wulvergem
- Kadaster: 33034A0051/00C000
- Plaats in kerkelijke structuur: Bisdom: Brugge, Dekenaat: Ieper-Poperinge, Parochie: Parochie: Pastorale Eenheid Heilige Clara Heuvelland
- Eigenaar: Gemeente Heuvelland
- Bescherming(en): is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Machutus. Deze vaststelling is geldig sinds 14-09-2009.

Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Het hallenkerkje van Wulvergem werd in 1914 volledig vernield en in 1922-23 in neogotische stijl en met rode baksteen heropgebouwd. Het grondplan heeft de volgende structuur: een voorstaande westtoren; een driebeukig schip met vijf traveeën; een hoofdkoor met een driezijdige sluiting; een sacristie in het zuidoosten. De toren bestaat uit drie geledingen. Het spitsbogig portaal heeft een geprofileerde inlijsting. De tweede geleding bevat een drielobbig spitsboograam terwijl de klokkenkamer tweelobbige galmgaten heeft. De toren, geschraagd door versneden hoeksteunberen, is met een achzijdige naaldspits bekroond.

GEHELE GEBOUW

bouwfysische toestand		Goed
onderhoud		Goed
risico op gevolgschade		Weinig

toelichting Structureel is het gebouw in goede staat.

DAK

bouwfysische toestand		Slecht
onderhoud		Redelijk
risico op gevolgschade		Aanzienlijk

toelichting De leien op de daken van de kerk en sacristie zijn aan vervanging toe.

DAKWATERAFVOER

bouwfysische toestand		Redelijk
onderhoud		Goed
risico op gevolgschade		Weinig

toelichting De goten en afvoeren worden goed onderhouden. De zakgoten zijn wel reeds opgelapt en in enkele hanggoten zijn er lekken.

KAPCONSTRUCTIE EN ZOLDER

bouwfysische toestand		Goed
onderhoud		Goed
risico op gevolgschade		Weinig

DRAAGSTRUCTUUR EN OVERSPANNING

bouwfysische toestand		Goed
onderhoud		Goed
risico op gevolgschade		Weinig

toelichting Er is wel lokaal wat voegwerk uitgevallen en wat baksteenschade.

SCHRIJNWERK EN BEGLAZING

bouwfysische toestand		Goed
onderhoud		Goed
risico op gevolgschade		Weinig

toelichting /

DRAAGSTRUCTUUR EN OVERSPANNING

bouwfysische toestand		Goed
onderhoud		Goed
risico op gevolgschade		Weinig

toelichting Er is wel lokaal wat voegwerk uitgevallen en wat baksteenschade.

SCHRIJNWERK EN BEGLAZING

bouwfysische toestand		Goed
onderhoud		Goed
risico op gevolgschade		Weinig

toelichting /

AFWERKING EN INRICHTING

bouwfysische toestand		Goed
onderhoud		Goed
risico op gevolgschade		Weinig

toelichting /

- o Opmerkingen uit het meest recente rapport:

OVERZICHT VAN EENMALIGE WERKEN	
Artikel	Verkort advies
	Bij digitaal gebruik van dit rapport kan men door het indrukken van de artikelnummers en inhoudsopgavenummers rechtstreeks doorschakelen desbetreffende artikel (=hyperlinks).
3.2.a	De verstopte en ook de lekke hemelwaterafvoeren herstellen of vervangen.
1.1.2.a 3.1.a	De hanggoot rond de torenspits vervangen en het uitgezakte hoekkegel vervangen.
1.1.2.b 1.2.5.a 1.2.1 1.2.2 1.2.4.a 2.5.a 2.6.a 3.1 5.2.2.a 7.1.a 10.1.1.a	De natuurleien, nokken, muuraansluitingen e.d. van de daken van ke vernieuwen. In combinatie hiermee de zak- en hanggoten en de bliks vervangen en tevens genommerde ladderhaken plaatsen. * Op aanvraag kan door Monumentenwacht een dakenplan worden opgesteld. Ladderhaken worden aangeduid. Zie ook onze onderhoudsbrochure Veiligheid-en-toegankelijkheid-van-zolders-kapruimtes-daken-en-goten . ** In afwachting van deze dakwerken is het aangewezen om binnenkomende regenwater te laten vervangen. In de toekomst is een 2jaarlijkse rondgang aan te bevelen, waarbij alle eventuele uitgeschoven leien of ontbrekende leien te laten vervangen (zie advieslijst wekerende werken).
5.1.1.a 5.8.2.a	Het verspreid uitgespoeld voegwerk vervangen en hierbij de sterk afgebrokene voegen vervangen door qua afmetingen, kleur en textuur gelijkaardige baksteenmortel. De barsten in de gevels dienen ook te worden ingebonden of verankerd. * Zie ook onze onderhoudsbrochure Onderhoud-en-herstel-van-voegwerk-en-metselwerk .
6.2.1.a	Het plaatselijk afgebladderd of beschadigd verfwerk op de kerkwand vernieuwen.
6.4.1.a 10.2.2.a 10.2.2.b	De sacristietrap en de plankenvloer op de sacristiezolder behandelen tegen insecten. De aangetaste 'gewone' kerkstoelen op de sacristiezolder vernieuwen. 'Waardevolle' kerkstoelen behandelen. Terzelfdertijd de zolder opruimen van afval. Het afval heeft geen historische of andere waarde hebben, verwijderen en de overige afvalstoffen oordeelkundig stapelen. * Zie ook onze onderhoudsbrochure Biologische-aantasting-van-hout .

OVERZICHT VAN WEERKERENDE WERKEN

Artikel	Verkort advies
	Bij digitaal gebruik van dit rapport kan men door het indrukken van de onderstaande artikelnummers en inhoudsopgavenummers rechtstreeks doorschakelen naar het desbetreffende artikel (=hyperlinks).
1.1.2.a	Binnenkort de ontbrekende of afgebroken leien vervangen. Nadien is het raadzaam om bv. 2jaarlijks een dakdekker een nieuwe rondgang te laten maken om terug alle daklekken te dichten.
5.10.a	De hoofdkompoorten vernissen en het ijzeren deurbeslag afwerken met een passende verf. De torenluiken schilderen en het topgevelraam van de sacristie vernieuwen. Het is vervolgens aangewezen om onderhoudsschilderwerk om de 6 à 7jaar te plannen. * Zie ook onze onderhoudsbrochure Onderhoud-van-houten-buitenwerk .
2.5.a 5.7.1.a 5.7.3.a 7.2.1.a	Het koorkruis, de muurankers, de ophanging van de klokken en de muurlaten ontroesten, indien nodig herstellen of aanpassen en vervolgens afwerken met een aangepast verfsysteem. * Zie ook onze onderhoudsbrochure Onderhoud-van-ijzerwerk .
10.2.1	Jaarlijks de goten en het platte dak reinigen en de afvoer en ontvangers van verstoppingen. * Zie ook onze onderhoudsbrochure Onderhoud-van-hemelwaterafvoer .
10.2.2.b	Regelmatig de kraaientakken op de torenzolders wegnemen en de verdiepingen opvegen.

- Zijn er recente restauraties gebeurd? Zo ja, geef een korte opsomming van de uitgevoerde werken: restauratie van de brandramen in 2008, vernieuwen dak sacristie in 2011.
- Zijn er urgente problemen? Zijn er plannen om deze problemen te verhelpen? Het dak is in slechte staat.
- Zijn er investeringswerken voorzien? Enkel instandhoudingswerken.

Situering van de kerk in zijn ruimtelijke omgeving

- Beschermd stads- of dorpsgezicht waarvan de kerk deel uitmaakt: Geen
- Beschermd landschap waarvan de kerk deel uitmaakt: Geen
- Kerkgebouw: verlichting van de toren, luiden van de klok(ken): geen kerkverlichting in de gemeente; regulier klokkennazicht via Clock & Bells – rapport 2025 beschikbaar.
- De bereikbaarheid via openbaar vervoer en de aanwezigheid van parking.
  - Parkeerplaatsen in de omliggende straten
  - Nabijgelegen bushalte
- De aanwezigheid van een kerkhof, pastorie, parochiezaal, cultureel centrum, school, klooster ...
  - Omliggend kerkhof, nog in gebruik
  - Pastorie ligt tegenover de kerk maar eerder al vervreemd
  - Gemeentelijk ontmoetingscentrum ligt wat verderop
  - Geen scholen
  - De nabijheid van andere gebedsruimten (kerk, kapel, klooster ...): Geen

Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Beschrijving van de liturgische en niet-liturgische activiteiten die vandaag in het kerkgebouw doorgaan.

- Socio-culturele organisaties in de (deel)gemeente, al dan niet verbonden aan de kerk, die belangstelling hebben voor het valoriseren of meer permanent gebruiken van de kerk(en).
  - NVT
- Wordt de kerk nog gebruikt voor de eredienst?
  - Ja, 1 tot 2 eucharistievieringen per maand op zondagvoormiddag om 10u45. Op de andere zondagen en hoogdagen is er telkens een gebedsdienst om 9u15, verzorgd door gelovigen die zich verbonden voelen met deze lokale geloofsgemeenschap.
- Welke religieuze tradities en gebruiken (processies, kermessen, patroonfeesten ...) zijn er aan de kerk verbonden?
  - Noveen ter ere van de Heilige Machutus van 15 tot en met 23 november. De kerk richt zich ook naar de oecumene en herbergt een beeld van Onze Lieve Vrouw van Walsingham dat geschonken werd door dit belangrijkste Mariabedevaartsoord in Engeland dat ook sterk inzet op samenwerking tussen katholieken en Anglicanen.
- Wordt de kerk gebruikt voor andere activiteiten dan de eredienst? Zo ja, welke (concerten, tentoonstellingen, voordrachten ...) en door wie (gemeente, verenigingen ...)? Met welke frequentie gebeurt dit?
  - Sporadisch een optreden, concert of tentoonstelling

3. Toekomstvisie

In dit deel wordt het toekomstig gebruik behandeld met een plan van aanpak. De visie vertrekt noodzakelijkerwijze vanaf het pastoraal plan; hier schrijft de parochie hoe en waar ze de eredienst wenst te organiseren. Voorafgaand aan het eigenlijke pastoraal plan, vinden we in de strategische nota van mei 2024 een aantal principes, met het oog op de toekomst van de kerkgebouwen. Daarnaast verwoordt het gemeentebestuur een aantal principes.

3.1. Pastorale visie

- Na Corona gold een nieuwe regeling waarbij in alle kerken (buiten Loker waar wekelijks gevierd wordt) éénmaal per maand een eucharistieviering gehouden werd. Sinds 2023 is dit geëvolueerd naar één eucharistieviering tijdens het weekend op een vast moment (vaste week en vaste zaterdag of zondag, zaterdag om 17 uur of op zondag om 10u45). Begin 2025 werd beslist om geen weekendvieringen meer te houden in de kerk van Dranouter en Wijtschate. Daardoor worden in andere kerken regelmatig twee weekendvieringen per maand gehouden. De regeling wordt jaarlijks opgemaakt en gecommuniceerd via een folder, de website en de sociale media.
- In Wijtschate wordt binnen het Woonzorgcentrum op (bijna) iedere zaterdagmiddag om 15 uur een gebedsviering georganiseerd waarbij men ook promotie voert naar de buurtbewoners .
- In Loker is er nog iedere zaterdag om 19 uur een eucharistieviering. Deze optie heeft vooral te maken met de jongerenwerking die er opgestart werd onder impuls van kapucijn Kenny Brackx. Deze jongerenwerking is ook nu nog zeer actief binnen onze pastorale eenheid. De viering in Loker op zaterdagavond heeft een jeugdiger uitwerking dan op andere parochies en kan daarom jongeren en jonge gezinnen bekoren.
- In de kerk van Wulvergem biedt men tijdens de weekends dat er geen eucharistieviering is een gebedsdienst aan. Deze wordt gedragen door mensen van de lokale gemeenschap. De bedoeling is om hiermee de oudere bevolking die zich moeilijk kan verplaatsen tegemoet te komen. Zo weten zij dat iedere week 'iets' is (ofwel eucharistieviering ofwel gebedsdienst).
- We voelen dat we met de huidige regeling tegemoet komen aan de vraag tot valorisatie van de plaatselijke kerkgemeenschappen.
- Intussen is op vraag van de gemeente de kerk van Kemmel ontwaard. Er zijn afspraken dat er in het vroegere kerkkoor een kapel/stille ruimte wordt voorzien . De parochie van Kemmel is toegevoegd aan de parochie van Loker.
- Alle kerkbesturen houden er aan dat hun kerk dagelijks open is als stilteplek voor de parochianen die er eens kunnen binnenspringen om wat tot rust en gebed te komen of om een kaarsje te laten branden. Ook om toeristische redenen wordt er geopteerd voor 'open' kerken.
- Het bisdom stimuleert ons om te zoeken naar 'levendige kerkgemeenschappen' waar mensen zich gedragen voelen. Dit heeft niet enkel te maken met eucharistievieringen. We houden dus ook terdege rekening met de inspanningen die parochianen ter plaatse aan de dag leggen om de eredienst in stand te houden én om ook op andere manieren samen te komen en een gemeenschap te vormen die elkaar draagt en ondersteunt. Kerk is veel meer dan het gebouw en is vooral de gemeenschap van mensen die zich om gelovige redenen engageren. Deze gemeenschappen hebben echter ook een plaats nodig waar ze elkaar en God kunnen ontmoeten. Vooral ook op de scharniermomenten van het leven.
- Bij het wegvallen van een kerk moet de plaatselijke gelovige gemeenschap zich kunnen integreren in een naburige gemeenschap, in een nog levendige kern. Men kan en mag dat niet bruuskeren. Dit is een psychologisch en sociologisch proces. Daarbij zitten de verschillende kernen/gemeenschappen in de fase dat ze elkaar ontmoeten en verkennen. Dat ze wennen aan de andere gebruiken en

plaatsen. Dat ze aftasten waar ze zich thuis kunnen voelen. We moeten dit stimuleren en dat kan perfect ook met gebedsdiensten en sociale en culturele projecten.

- Omdat we moeten streven naar levendige gemeenschappen zijn we zeker geen voorstander van het alternatieve circuit, waar vieringen worden aangeboden vanuit instellingen of burgerlijke gebouwen, maar waar men aanleunt tegen een externe structuur en niet aan een parochiale kern gebouwd wordt die een eigen ruggengraat heeft. Deze initiatieven dragen niet bij tot het organisch groeiproces van een nieuwe parochie/pastorale eenheid.

De pastorale eenheid ziet zelf volgende ontwikkeling in de komende jaren:

- Met het team van de Pastorale Eenheid bespreken we in samenspraak met de lokale contactpersonen en kerkfabrieken het gebruik van de kerken en de regeling van de vieringen.
- Binnen een aantal parochies zijn er nog plaatselijke geloofsgebruiken zoals een jaargetijde naar aanleiding van een kermis of een noveen ter ere van een heilige.
- Als criteria van kerkgebruik nemen we in overweging: het aantal kerkgangers, de diensten (uitvaarten, huwelijken, dopen, eerste communie en vormsel met de eraan gekoppelde voorbereiding), de plaatselijke kerkelijke gebruiken en evenementen, de socio-culturele activiteiten en tentoonstellingen die er doorgaan, al dan niet als valorisatie
- Wanneer het aantal kerkgangers van een weekendviering laag wordt (gemiddeld < 15) dient de vraag gesteld te worden of het nog zinvol is een viering te organiseren.
- We opteren nu al om voor elke kerk zoveel mogelijk in te zetten op socio-culturele valorisatie door activiteiten te zoeken en mee te ondersteunen, voor zover deze volledig verenigbaar zijn met het religieuze gebruik van de kerk en dit niet ondermijnen. De meeste kerkfabrieken zijn daar actief mee bezig en komen tot heel mooie initiatieven. Zo worden kerken plaatsen die het gemeenschapsleven en de verbondenheid ondersteunen. We staan open voor voorstellen en initiatieven vanuit de gemeente.
- Mocht er vanuit de gemeente een voorstel komen dat impliceert dat een lokale kerk moet onttrokken worden aan de eredienst dan willen wij hieromtrent een open gesprek voeren.
- Initiatieven uit het verleden waarbij een derde van de kerk wordt ingenomen voor aparte tentoonstellingsruimte - box in the box - of turnzaal, blijken toch zeer storend voor de liturgie en zijn vaak het begin van het einde van een vierende gemeenschap. Het sacrale karakter verdwijnt uit het gebouw. Waar dergelijke initiatieven in de toekomst nog aangevraagd worden, zullen we dit zeker voorleggen aan de diocesane commissie voor cultusgebouwen. Een optie zou kunnen zijn om eerder te opteren voor opsplitsing van de kerk in voor en achter in plaats van het wegnemen van een (bijna) volledige zijbeuk.
- Kijkend naar de toestand van bepaalde kerken (onderhoud, kosten gebruik ...) stellen we vast dat bepaalde investeringen zich opdringen. We stellen vast dat dit ook zo is voor een aantal kerken waar nog een levendige gemeenschap aanwezig is en die we liever niet op korte termijn herbestemd zien.
- Hoe lang blijven bestaande parochiale gemeenschappen nog levendig? Spreken we over 5 of 10 jaar? Wellicht valt hier sneller evolutie te verwachten dan we denken gezien de gemiddelde leeftijd. Daarom de afspraak met de gemeente Heuvelland om binnen de 3 jaren tussentijds te evalueren.
- In onze landelijke gemeentes kunnen we niet spreken van een centrale kerk. Er is geen parochie die er uitspringt in grootte of in belangrijkheid. De afstanden maken het bovendien moeilijk om zich verbonden te voelen als gemeenschap. De pastorale eenheid strekt zich zeer sterk uit van west naar oost. Het oostelijke deel van deze parochies is voor commerciële

zaken, onderwijs en cultuur eerder aangewezen op Ieper, terwijl het westelijke deel eerder aangewezen is op Poperinge.

- Er woont geen actieve priester meer op het grondgebied van de pastorale eenheid en er is geen enkele pastorie nog in gebruik.
- Om onze gemeenschappen levendig te houden kunnen we rekenen op de steun van de pastorale eenheden van Poperinge en Ieper. Waar we in de mate van het mogelijke priesters kunnen vragen om voor te gaan tijdens vieringen en aanwezig te zijn bij evenementen van bv. de levendige jongerenwerking.' We moeten wel meer gaan naar een spreiding van vormsels en eerste communies omdat deze priesters op hetzelfde moment niet in verschillende pastorale eenheden kunnen actief zijn.

Conclusies pastoraal :

- De kerken van Dranouter en Wijtschate zijn ook vanaf 1 januari 2025 uit het beurtsysteem van weekendvieringen gehaald omdat het aantal aanwezigen bij een normale weekendviering te laag lag. In deze kerken zijn wel nog dopen, huwelijken, begrafenissen, gebedsvieringen, vieringen voor verenigingen en occasionele vieringen mogelijk. Voor Wijtschate maakt deze wijziging maar een klein verschil omdat er door de aanwezigheid van scholen ook nog vieringen gehouden worden in het kader van de voorbereiding van Eerste Communie en Vormsel.
- Voor alle andere kerken zal ieder voorstel van valorisatie, medegebruik en nevenbestemming onderzocht en beoordeeld worden en ook toegestaan worden als het voldoende garanties inhoudt dat de liturgische en pastorale functies van de kerk niet in het gedrang komen en er geen sprake is van activiteiten die afbreuk doen aan de aard van het gebouw en de katholieke godsdienst en ethiek.
- De kerk van Loker wordt hoofdkerk.

De parochiale eenheid voorziet volgende planning:

- De huidige regeling is er op voorzien dat deze kan rondgedraaid worden met twee actieve priesters die zowel de eucharistievieringen verzorgen voor de pastorale eenheid Heilige Clara als de pastorale eenheid Sint-Bertinus. Op middellange termijn blijft het voor de Pastorale Eenheid haalbaar om per weekend drie eucharistievieringen aan te bieden, als op momenten van drukte (bijvoorbeeld bij vormsels en eerste communies) een aantal vieringen kunnen opgevangen worden door een meewerkend priester of diaken.
- Met de bestaande situatie en kerkelijke (lokale) gemeenschap(pen) voor ogen zouden we graag de huidige regeling tot gebruik van alle kerken aanhouden voor de komende drie jaar. Nadien dient op basis van de regelmatige evaluaties waartoe we ons nu al verplichten, overlegd te worden welke kerken in aanmerking komen voor herbesteding.
- Het kan niet de bedoeling zijn bepaalde kerken te onttrekken aan de eredienst om ze dan leeg te laten staan en te laten verkommeren. We kunnen pas akkoord gaan met een overdracht wanneer er ook een herbesteding is waarin wij en de kerkelijke overheid ons kunnen vinden.
- Het heel zeker zinvol en noodzakelijk om actief te zoeken naar nevenbestemmingen en - gebruik van de kerken.

- In acht nemend de geografische ligging, de grootte en toestand van het kerkgebouw en de al dan niet aanwezigheid van een levendige geloofsgemeenschap, voorzien we dat een aantal kerken op langere termijn best behouden blijven voor de eredienst (al dan niet met nevengebruik) en enkele kerken in aanmerking komen voor herbestemming:
  - De Klijte: behouden want geklasseerd en geschikt voor kleinere, intiemere vieringen. Het aantal aanwezigen op de weekendvieringen is bevredigend en houdt stand.
  - Westouter: behouden omwille van de locatie, zinvolle valorisaties en de nog levendige gemeenschap.
  - Loker: behouden als hoofdkerk en omwille van de nog actieve gemeenschap en de actieve jongerenwerking binnen onze pastorale eenheid. Deze kerk is wel in geen te goede staat en vraagt investeringen. Ze is met haar herkenbare toren één van de uithangborden van Heuvelland. Er gebeuren ook zinvolle valorisaties.
  - Dranouter: Nevenbestemming in ruimte als sportzaal voor de plaatselijke school. Klaar voor herbestemming. Maar wordt verder gebruikt zolang er geen herbestemming is.
  - Nieuwkerke: behouden omwille van locatie en grootte, museaal karakter en de nog levendige gemeenschap.
  - Wulvergem: nog levendige gemeenschap ondanks de kleine dorpskern. Bij het eventueel wegvallen van deze levendige gemeenschap is herbestemming mogelijk.
  - Wijtschate: nu al zinvolle nevenbestemming in tijd als startpunt van de Eigen Kweek route. De gemeenschap is grotendeels uit de kerk verdwenen. Er waren al eens serieuze plannen voor herbestemming maar daar is niets van in huis gekomen. De kerk wordt verder gebruikt zolang er geen herbestemming is.

3.2. Principes patrimoniumbeheer gemeente

De gemeente is eigenaar van de kerkgebouwen en draagt de zorg over dit patrimonium. De gemeente stelt vast dat de context van de kerkgebouwen volledig anders is dan toen deze 100 jaar geleden werden herbouwd. De betekenis van het parochiale leven is gewijzigd. Dit is onder meer af te lezen aan het aantal pastoors (vroeger bovendien onder- of medepastoors) en de actieve deelname aan de vieringen. Eerder werden daarom al de pastorijen herbested.

De visie op de kerkgebouwen maakt deel uit van de globale visie van de gemeente op haar patrimonium. Elk lokaal bestuur in Vlaanderen kreeg als opdracht van de Vlaamse overheid om een duurzame vastgoedstrategie uit te werken. Doelstelling hierbij is om te komen tot een koolstofarm patrimonium tegen 2045. Bij de uitwerking van de vastgoedstrategie vertrekken we vanuit een strategische planning. Het beheer wordt afgestemd op de keuze die voor de eigendom wordt gemaakt: afstoten, flexibel behouden, strategisch behouden, bijzonder behouden (erfgoed/imago). De komende jaren moeten dus belangrijke keuzes gemaakt worden:

Welk patrimonium willen we behouden, wat gaan we vervreemden en welk (type) patrimonium moet bijkomend verworven worden?

Als uitgangspunt hanteren we daarbij: De gemeente Heuvelland zorgt voor kwalitatief en duurzaam patrimonium voor de invulling van de maatschappelijke functies. We bepalen welke gebouwen er effectief nodig zijn. Dit kan/zal leiden tot minder patrimonium waarbij volop ingezet wordt op duurzame gebouwen die door iedereen kunnen gebruikt worden (toegankelijkheid).

De principes gelden ook voor de kerkgebouwen.

3.3. Bestemmingsplan kerkgebouwen

Als sluitstuk van de bespreking wordt een toekomstvisie en plan van aanpak verwoord.

De partijen zijn het eens over volgende principes bij de afweging van het toekomstbeeld van de kerkgebouwen:

- Het gebruik van de kerkgebouwen is een dynamisch gegeven; het gebruik door de kerkgemeenschap evolueert heel snel; deze visienota wordt uiterlijk over drie jaar geactualiseerd.
- De lokale samenleving is gebaat bij een globale duurzame inzet van infrastructuur waaronder de kerkgebouwen; dit speelt zowel op het niveau van de functie van elk gebouw als van het gebruik.
- De behoefte aan infrastructuur dient op niveau dorp/gemeente bekeken te worden met een grootst mogelijk samengebruik.

Voor de keuze van de bestemming van onze kerkgebouwen betekent dit het volgende:

- Behalve voor de aangewezen hoofdkerk, dient het gebruik door de parochiale gemeenschap regelmatig geëvalueerd te worden; het ruimte- en energiegebruik staat in verhouding tot de behoefte.
- Alle kansen dienen overwogen te worden om te verhinderen dat de kerkgebouwen leeg staan en niet dienstig zijn aan de lokale gemeenschap.
- Concrete voorstellen, projecten of kansen zullen steeds aanleiding geven tot grondige bespreking tussen de partijen. De impact van de technische gebouwenkenmerken zullen op dat moment nader onderzocht worden.
- Ook de feitelijke nevenbestemming in tijd en ruimte d.w.z. de activiteiten die los staan van de eredienst, maakt deel uit van het debat. Alle eenmalige socio-culturele activiteiten die in een kerk doorgaan, worden beschouwd als "valorisatie". Over "nevenbestemming" spreken we als er een permanent of regelmatig karakter aan verbonden is.

Kerkgebouw	Toekomstvisie	Plan van aanpak
De Klijte: Onze-Lieve-Vrouw Bezoeking	<ul style="list-style-type: none"> • Behouden voor de eredienst. • Kleinschaligheid zorgt voor intiemere vieringen. • Nog levendige kerkgemeenschap. • Feitelijke valorisatie = activiteiten georganiseerd door lokale verenigingen gelinkt aan de parochie of door de gemeente. 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen ingrepen • Te evalueren bij eerstkomende herziening KBP • In geval van een opportuniteit of voorstel tot her- of nevenbestemming én/of in geval van noodzakelijke structurele ingrepen, zal dit grondig bekeken worden en meteen aanleiding geven tot een bespreking tussen gemeente en CKB en betrokken kerkfabriek
Dranouter: Sint-Jan-de-Doper	<ul style="list-style-type: none"> • Behouden voor de eredienst (gelegenheidsdiensten), is afwachting van herbestemming. • Officieel geregelde nevenbestemming polyvalent vnl. schoolsport gemeente. 	<ul style="list-style-type: none"> • Herbestemming te onderzoeken door gemeente, kerkfabriek, parochie en de dorpsgemeenschap Timing : 2026-2027
Kemmel : Sint-Laurentius	<ul style="list-style-type: none"> • Herbestemming tot gemeentelijke ontmoetingscentrum is afgewerkt (2024). 	<ul style="list-style-type: none"> • NVT
Loker: Sint-Petrus	<ul style="list-style-type: none"> • Behouden voor de eredienst als hoofdkerk voor de pastorale eenheid. • Levendige gemeenschap met wekelijkse viering. • Feitelijke valorisatie = activiteiten georganiseerd door lokale verenigingen gelinkt aan de parochie of door de gemeente. 	<ul style="list-style-type: none"> • Behouden voor de eredienst. • Renovatie gebouw voor te bereiden.
Nieuwkerke: Onze-Lieve-Vrouw	<ul style="list-style-type: none"> • Behouden voor de eredienst. • Levendige gemeenschap met regelmatige vieringen. • Feitelijke valorisatie = activiteiten georganiseerd door lokale verenigingen gelinkt aan de parochie of door de gemeente. 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen ingrepen • Te evalueren bij eerstkomende herziening KBP • In geval van een opportuniteit of voorstel tot her- of nevenbestemming én/of in geval van noodzakelijke structurele ingrepen, zal dit grondig bekeken worden en meteen aanleiding geven tot een bespreking tussen gemeente en CKB en betrokken kerkfabriek

Westouter: Sint-Eligius	<ul style="list-style-type: none"> • Behouden voor de eredienst. • Levendige gemeenschap met regelmatige vieringen. • Feitelijke valorisatie = activiteiten georganiseerd door lokale verenigingen gelinkt aan de parochie of door de gemeente. 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen ingrepen • Te evalueren bij eerstkomende herziening KBP • In geval van een opportuniteit of voorstel tot her- of nevenbestemming én/of in geval van noodzakelijke structurele ingrepen, zal dit grondig bekeken worden en meteen aanleiding geven tot een bespreking tussen gemeente en CKB en betrokken kerkfabriek
Wijtschate: Sint-Medardus	<ul style="list-style-type: none"> • Behouden voor de eredienst (gelegenheidsvieringen) • Feitelijke nevenbestemming (in tijd: Eigen Kweek) en valorisatie = activiteiten georganiseerd door lokale verenigingen gelinkt aan de parochie of door de gemeente. 	<ul style="list-style-type: none"> • Herbestemming te onderzoeken door gemeente, kerkfabriek, parochie en de dorpsgemeenschap Timing: 2026-2027
Wulvergem: Sint-Machutus	<ul style="list-style-type: none"> • Behouden voor de eredienst. • Nog levendige gemeenschap met regelmatige vieringen • Feitelijke valorisatie = activiteiten georganiseerd door lokale verenigingen gelinkt aan de parochie of door de gemeente. 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen ingrepen • Te evalueren bij eerstkomende herziening KBP • In geval van een opportuniteit of voorstel tot her- of nevenbestemming én/of in geval van noodzakelijke structurele ingrepen, zal dit grondig bekeken worden en meteen aanleiding geven tot een bespreking tussen gemeente en CKB en betrokken kerkfabriek

Besluit

Dit plan biedt een visie op de nog niet herbestemde kerkgebouwen in Heuvelland, gebaseerd op de lokale pastorale principes en passend binnen de patrimoniumstrategie van de gemeente.

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en gemeente na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Ten laatste in 2028 wordt het plan herzien.

Voor de kerkgebouwen waar sprake is van structurele nevenbestemming of herbestemming verbinden de partijen zich om samen met alle andere betrokkenen het nodige overleg in te richten om deze toekomstvisie verder uit te werken; over de vorderingen rapporteren de partijen in het centraal kerkbestuur.

Voor de andere kerkgebouwen verbinden de partijen zich om in geval van een opportuniteit of voorstel tot her- of nevenbestemming én/of in geval van noodzakelijke structurele ingrepen, dit grondig te bekijken en te bespreken.

Indien er wijzigingen moeten aangebracht worden, worden deze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop van het bisdom Brugge en door de gemeenteraad.